PETER ACKROYD

Bucurii din Purley
The Diversions of Purley

Traducere, prefață şi interviu de
LIDIA VIANU

EDITURA PENTRU LITERATURĂ CONTEMPORANĂ
CONTEMPORARY LITERATURE PRESS

2009

Traducerea poemelor, prefață şi interviu: **LIDIA VIANU**

Redactor: Cristina Ioana Vianu

Tehnoredactor: Carmen Dumitru, MA student of MTTLC

Corectură: Georgiana Mîndru, MA student of MTTLC

Coperta, Logo: **VIC** (Cristina Ioana Vianu)

Lidia Vianu

Director CTITC
Centrul pentru Traducerea şi Interpretarea Textului Contemporan
Universitatea din Bucureşti

Acknowledgements are due to **Peter Ackroyd** for permission to translate:
Mulțumim poetului **Peter Ackroyd** pentru permisiunea de a traduce volumul:

The Diversions of Purley, Abacus, 1987

Volumul a fost publicat de Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 2007

EDITURA PENTRU LITERATURĂ CONTEMPORANĂ
CONTEMPORARY LITERATURE PRESS

http://mttlc.ro/editura/

ISBN: 978-606-92167-7-4

Cuprins

LIDIA VIANU

An After-Modernist's Tenderness

Peter Ackroyd is a tender writer who hides his vulnerability. One poem says,

if I come out into the open will I be myself,
or will it be the beginning of another story?
(*the novel*)

A long conversation with MA and PhD students in 2006 reveals that he is unable to write about his own life and time. The novels are other people's stories, mostly placed in older times. In this context of impersonality (did Eliot not claim to be impersonal, too?), the poems in this volume (initial point in Ackroyd's writing) are a bewildering striptease of the soul. Ackroyd pushes all stories aside. These lines are forbidden words on love, sex and death. In them we catch a glimpse of the poet's sensibility *à vif*.

The *Diversions of Purley* are moments of deep sorrow clad in love imagery like the soul in a body. Colours and mystery, the deep secret of parallel worlds, so many that we can keep finding them for eternities. Worlds undone by one death. As Eliot put it in 1922 (quoting Dante in *The Waste Land*), 'I had not thought death had undone so many...' The sweet promise of discovering a parallel truth, of living one life after another, of extending our minds, is threatened by the death of one, of *the* loved being, which equals the death of the soul. 'The mind is the soul' equals being to not being (dissolving this life into a future promise of intensity), and we know that by this statement the creator hopes to defeat hopelessness.

This diary – not one story, just moments of intensity recorded at random, and flakes of imagination with multiple meanings that we can only guess at – can 'communicate before it is understood' (as Eliot used to say about good poetry). Its stage is the great city (London being Ackroyd's major obsession, the space of his present, which is a past without a future). Some of the words flock together in a halo of physical connotations which, the poet intimates, are best left unexplained, not really understood, barely suspected – yet firmly, unmistakably experienced. From time to time a distinct word sets us right on the path to the 'diversions' of the body: 'unimaginable pleasure', 'the real satisfaction', 'an erotic quality' (*country life*). Words acquire surreptitiously sexual connotations, but their ambiguity, their intertextuality (Ackroyd's major tools, which he handles with an exquisite sense of humour) keep them far from offensive statements. The poet hums the diversions of the body with the ability of a player whose violin is his soul.

The lines have a positive horror of directness:

And everyone heard the wrong story
my terrific love-cries
are probably for sale...
(*among school children*)

Apparently safe, blank words hide the forbidden meaning of gay sexuality. Only once or twice does the poet resort to clarity. The reader is slowly pushed into

another version of the fairy tale: 'in your arms', 'trickles', 'sip the proffered cup', 'the rapture', 'oh repeat that' (*the diversions of Purley*). The tradition of boy-meets-girl 'human love' becomes a

> story in which the ending
> has never been understood. I am going on with it
> just to see what happens.
> (*There are so many...*)

Besides the fear of directness, the book is built on a wealth of apprehensions, and the poet's progress is a willful, brave fight against many dragons. He is 'at the desk where he works by night and by day.' His love-life floats like a cloud in front of an inert body, trapped on the other side of the paper. He writes about

> the progress of human societies
> into a sexual maelstrom...
> (*the stone...*)

and is painfully aware that

> o the body falls behind
> its words
> (*it is...*)

The 'awful daring of a moment's surrender' (Eliot's definition of love in *The Waste Land*) leaves sex behind, and the body melts into a bodiless, tender soul.

The boy-meets-girl tradition of love looks ridiculous in this volume: it is called 'love as dog chases duck' (*Only connect...*). A girl cries rape and changes partners, a boy marries his friend's wife with his friend's selfless help. The fairy-tale tradition of Prince Charming and Sleeping Beauty is forgotten. Out of the pattern that has kept text-writers (since the Bible and before) and readers busy, only a hoax is left. The 'moment's surrender' is not an awful daring any more, it is not even attempted, it is completely out of the question.

One poem (*on the third...*) shows the author as marginal to reality, immersed in a sexless world of intellectual intensity. His love is in the mind, and this loving mind becomes the soul. His dreams meet him 'half-way', and he 'cannot reach' the place 'where the others are.' The poem

> is made of sleep
> speech slowed down to the *n*th degree
>
> the storm in my head
> will not reach its point

The end is near. This after-modernist feeling that the race, the protagonist's own life included, approaches imminent death, is alleviated in Ackroyd's case by his passionate visions. True,

> life isn't a gamble
> life isn't tragedy

life isn't really anything
(*out of the...*, iv)

The poet witnesses his love dying (O do not die sweet boy, *Something...*), feels a third 'stroke' coming (on the third stroke / it will be uncertain, *on the third...*), dives into an old Eliotian 'refreshing madness' (*madness*) which is an all embracing confusion, inability and unwillingness to understand. But he produces more and more visions of other worlds, he uses imagination to prolong life:

I see the light beneath my feet
and my body is weightless
(*The room is...*)

Poetry is levitation. Ackroyd teaches us to leave the world and gain a thousand more universes, to transcend pain by blending knowledge and tenderness, till we can say like him, 'the mind is the soul.'

The lover crosses the border into eternity, and the poet wants to reassure, support, love him for ever and ever:

opening the gate
for one another
your image
leaves its bed
and walks

this silvery light
outside its cage
leans forward
like a river's
precious banks

toward still water
you see your face
as part of a face
the sign
which remains

a hundred miles up
a world
is constructed
and then burns
you wear my coat

and I'll take yours
we'll face the brightness
together
opening the gate
for one another
(*opening...*)

The tenderness of this promise to share death changes the ultimate frontier into a new beginning. Death is a deliverance. The heart-rending signs of a last breath are flooded by endless love, by a sweet intensity of loss which only Ackroyd could have conjured:

Deliver me out of this and
for the first time you look up
as a stranger, awake

from all possible harm. You are
nowhere on earth now, I know
this as a risk,

as you turn back to sleep. Deliver
me out of this place, quietly,
as you breathe,
my rise and my fall.

(*deliver me...*)

Ackroyd's lesson is relativization. Nothing is certain, nothing is forever,

Any form is the perspective of another form...

(*To persist in...*)

Once the lover is piercingly, undoubtedly dead, the poem perceives love like a mist, far away, a sheet of fire, another form of existence, reminding us – only to show how different they are – of Yeats' *Byzantium* populated with 'flames' (beings after death):

people pass
like flames
into each other

(*to distinguish...*)

The root of Ackroyd's dystopic after-modernism lies in the fact that he is

detached from life yet needing it

(*there are so...*)

He needs his life to write and he writes in order to make life bearable, to reassure himself, his 'sole self' (*the empty telephone*). The reason why he needs life is to write down his tenderness, which is *the* meaning of his creation.

March 17, 2007

LIDIA VIANU

Între tandreţe şi literatură

Peter Ackroyd e un autor tandru care ascunde lecturii cât e de vulnerabil. El ezită în faţa creaţiei:

dacă mă arăt privirii o să fiu oare eu,
ori doar începutul altei poveşti?
(*romanul*)

Într-un lung dialog cu masteranzii şi doctoranzii (2006), aflăm că autorul nu se simte în stare să scrie despre el însuşi, despre vremea în care trăieşte. Romanele lui sunt poveştile altora, de preferinţă eroi din alte vremuri. Dată fiind această nevoie acută de impersonalitate (oare nu pretindea şi foarte personalul TS Eliot că e impersonal?), volumul de poezie (începutul carierei scriitoriceşti a lui Peter Ackroyd) este un incredibil *striptease* sufletesc. Autorul dă istorisirea laoparte. El scrie aici lucruri interzise romanului lui, ne mărturiseşte ce simte, ce ştie despre iubire, sex şi moarte. Tragem cu ochiul la sensibilitatea poetului *à vif*.

Bucurii din Purley sunt crâmpeie de mâhnire învelite în imagini ale iubirii cum e sufletul ocrotit de trup. Culori şi tăcere, taina lumilor paralele, atât de multe alte lumi încât le-am putea descoperi la nesfârşit. Lumi anulate de moartea unui singur om. Revine un ecou eliotian din 1922 (când Eliot îl cita pe Dante în *The Waste Land*), 'nu credeam că moartea a răpus atâţia...' Dulcea făgăduinţă a adevărurilor paralele, a unui şir de vieţi, a minţii atotputernice, e contrazisă de moartea unei singure fiinţe, a fiinţei iubite, ceea ce înseamnă pentru poet moartea sufletului. Când a afirmat că 'mintea e suflet', Ackroyd a topit pe a fi în a nu fi, a răspândit viaţa în promisiunea unei intensităţi ce va să vină, şi acum, după acest volum, cititorul ştie că prin poem autorul nădăjduieşte să înfrângă deznădejdea.

Acest jurnal nu e poveste. El adună scântei de încordare, fulgi de imaginaţie de o mare ambiguitate. Toate la un loc, pentru a-l cita din nou pe TS Eliot, 'comunică înainte de a fi înţelese', ca orice poezie adevărată de altfel. Decorul e marele oraş. Londra e obsesia lui Ackroyd, spaţiul prezentului lui, care e de fapt un trecut fără viitor. Cuvintele se leagă uneori în ciorchini, într-o aură de conotaţii fizice pe care poetul nu le lămureşte, nu le clarifică, iar lectorul abia dacă le intuieşte – dar experienţa fizică e neîndoielnic prezentă în vers. Când şi când câte o vorbă ne arată drumul către 'bucuriile' trupului: 'plăcerea de neînchipuit', 'bucuria deplină', 'o aură erotică' (*viaţa la ţară*). Pe nesimţite, vorbele alunecă spre conotaţii fizice, dar ambiguitatea şi intertextualitatea (uneltele lui Ackroyd de căpătâi, pe care le mânuieşte cu un umor neaşteptat) le apără de vulgaritate. Poetul îngână bucuriile trupului cu priceperea unui violonist care îşi înfige arcuşul în suflet.

Versul se fereşte cu străşnicie de explicit:

Şi au înţeles cu toţii povestea exact cum nu trebuia
incredibilele ţipete ale patimii mele
sunt probabil de vânzare
(*printre şcolari*)

Vorbe aparent albe, neutre, ascund în ele ideea de homosexualitate. Doar o dată ori de două ori împinge poetul sensul acesta înspre limpezime. Ne trezim conduşi către cu totul altă versiune a basmului decât ce ştiam: ‘în îmbrăţişarea ta’, ‘se prelinge’, ‘să soarbă din cupa întinsă’, ‘extazul’, ‘oh, iar şi iar’ (*bucurii din Purley*). Tradiția basmului cu Făt Frumos s-a preschimbat într-o

poveste cu final
încă neînțeles. Merg înainte
doar ca să aflu cum se termină.
(*atâtea lucruri inutile...*)

Pe lângă nevoia de a ocoli, de a nu spune nimic pe şleau, cartea mai e construită şi pe o nelinişte profundă, din cauza căreia fiecare poem pare o luptă temerară şi dârză cu balaurii. Poetul e la ‘biroul la care lucrează zi şi noapte’. Viaţa trupului, iubirile lui, plutesc ca un nor în jurul unui corp inert, priponit de cealaltă parte a hârtiei. Semnele aşternute prin scris descriu

progresul societăților omeneşti
către acel maelstrom al sexului...
(*piatra...*)

precum şi sentimentul că

o rămâne trupul în urma
vorbelor lui
(*subiectul este cel care...*)

‘Înspăimântătoarea cutezanță a capitulării de o clipă’ (cum definea Eliot iubirea în *Tărâm Pustiu*) se desprinde de sex, în veme ce trupul se topeşte într-un suflet tandru, imaterial.

Tradiția basmului cu Făt Frumos îşi pierde prin urmare sensul: poemele acestea văd dragostea ca pe o ‘fugărire mecanică’ (*Vezi cum se leagă...*) O fată se simte ca şi cum ar fi fost violată, după care trece la alt băiat, un adolescent se însoară cu nevasta unui prieten iar prietenul îl ajută chiar. Nici nu se mai vorbeşte de basmul cu Făt Frumos şi Ileana Cosânzeana. Tiparul care a dat de lucru autorilor de la Biblie încoace (chiar mai dinainte) nu mai e decât o farsă. ‘Capitularea de o clipă’ nu mai e o cutezanță înspăimântătoare; nu mai cutează nimeni, basmul a murit.

Un poem (*la al treilea...*) îl descrie pe autor în marginea lucrurilor, pierdut într-o lume asexuată a acuității intelectuale. Iubirea se petrece în minte, iar această minte îndrăgostită e de fapt suflet. Visele îi ‘ies în cale’, iar poetul vede ‘un loc la care nu ajung’, un loc ‘unde-s ceilalți’. Poemul

se face din adormire
vorbire încetinită către infinit

volbura din mintea mea
nu va mai ajunge la înțeles

Sfârşitul e aproape. Sentimentul contemporan perioadei de După Modernism că moare rasa umană e îndulcit de patima viziunii, la Ackroyd. Aşa cum zice poetul,

viața nu se joacă la noroc
viața nu e tragică
viața nu e
(*dinspre..., iv*)

Iubirea poetului moare sub ochii lui (O, dulcele meu, nu te stinge, *Ceva...*), e ca 'un al treilea' ('la al treilea/ nimic nu va mai fi sigur', *la al treilea...*), în vreme ce poetul se pierde în 'sminteala răcoritoare' eliotiană (*sminteală*), care e de fapt o uriaşă nedumerire, o incapacitate dar şi un refuz de a pricepe toate câte sunt. În ciuda acestor lucruri, autorul are mereu mai multe viziuni, se foloseşte de imaginație pentru a extinde viața:

văd sub tălpi lumină
iar trupul mi-e imponderabil
(*odaia e...*)

Poetul levitează. Ackroyd ne învață să dăm lumea de aici pe cea de dincolo, în care sunt mii de alte universuri, să trecem de la una la alta printr-un amestec de înțelegere şi tandrețe care să ne ducă la vorbele lui: 'mintea e suflet.'

Iubirea păşeşte în etern în vreme ce poetul nu vrea decât să-i fie reazem, s-o ocrotească:

deschizându-ne unul altuia
poarta
imaginea ta
se scoală din pat
şi umblă

lumina argintie
din afara gratiilor
se apleacă înainte
ca malurile râului
indispensabile

peste apa stătătoare
îți vezi fața
ca o bucată din altă față
semnul
care rămâne

o sută de mile mai sus
se înalță
şi se mistuie
o lume
ia haina mea

şi o iau eu pe a ta

hai către lumină
împreună
deschizându-ne unul altuia
poarta
(*deschizând...*)

Tandrețea împărtășirii ultimului hotar e în fapt promisiunea unui alt început. Moartea e o mântuire. Ultima suflare a celui iubit îi sfâșie inima, dar e copleșită de profunzimea sentimentului, de o dulce intensitate a durerii, alchimie pe care numai Ackroyd o știe:

Mântuiește-mă și
mă privești prima dată
ești treaz și străin, în afara

oricărui pericol. Nu te afli
pe pământ în clipa asta, și
știu că e un risc,

adormi la loc. Mântuiește-mă
de ce e aici, pe tăcute,
așa cum respiri, tu
înălțarea și căderea mea.
(*mântuiește-mă...*)

Lecția lui Ackroyd este relativizarea. Nimic nu e sigur, nimic nu e stabil,

Orice formă e doar viziunea alteia...
(*A persista...*)

Odată ce ființa iubită nu mai e, poemul cade fulgerat, iubirea e o ceață abia perceptibilă, o perdea de foc, o altă formă de a fi, ceva care amintește – dar nu se aseamănă deloc – de *Byzantium*, al lui Yeats, unde trăiesc 'flăcări' (ființe după moarte):

trec oameni
întrepătrunși
ca flăcările
(*să facem deosebirea...*)

În acest timp După Modernism, Ackroyd își înalță propria distopie, care înseamnă de fapt

să fii desprins de viață și să nu poți totuși fără ea
(*sunt atâtea...*)

El are nevoie de viață pentru a scrie și scrie pentru a face viața suportabilă, pentru mângâiere, pentru liniștea lui, cel care e 'de unul singur' (*telefonul mort...*). Rațiunea pentru care vrea și are viață este ca să-și aștearnă tandrețea, marea obsesie a scrisului lui.

17 martie 2007

PETER ACKROYD

THE DIVERSIONS OF PURLEY AND OTHER POEMS

For Kevin Stratford

PETER ACKROYD

BUCURII DIN PURLEY

Lui Kevin Stratford

country life

The streets of a great city when they are empty. I have a pain in my finger although everything is happening at once although it cannot be seen. The light is making a vague noise and so I move closer to myself. The sign ahead of me says, 'Have another before you' and then I see a small figure dart behind the hoarding. The colours of the advertisement get brighter as the sun rises above the buildings and I know the noise will increase. My finger still hurts but I will soon be in a place of unimaginable pleasure. But also it is just an ordinary day.

According to the patient, he woke up shortly afterwards, feeling very thirsty. It is probable that at the moment the dream vanished the subject was about to walk into the red building opposite. The dream therefore satisfies a need to enter the building, or perhaps the colour red. Besides, the dream most often fulfils a cascade of older and older wishes: the smell of his own hand, the translation of a foreign poem, or the great city itself.

What indifferent elements of the previous day are to be found in the manifest text of the dream in our example? Jeremy had written *to his father* about the frequency of *the buses.* They had met for the first time and had noticed *the traces* in each other's *faces,* indicating one of the places where the pleasure came to rest. The father said, *'It's been a long time since I walked here.'*

The analytic technique of free association around the manifest elements also allows three childhood memories to come to light:

(i) the pain in the great city, where the sun is a noise.

(ii) a walk in unimaginable pleasure, which is covered with *faces.*

(iii) an advertisement which conceals the fleeing figure.

Analysis of the dream takes us back, then, to the fundamental declaration, 'Have another before you', addressed to Jeremy (Jay-ray-mee). Over and above the real satisfaction of the red building, the dream refers back to an unconscious wish to go, to an oral instinct directed towards the sun.

The instinct introduces an erotic quality into the sphere of need. The instinct as such has no place in the psychical apparatus and only enters into it/through the mediation of *Spaltung.* It is the voice in the room next to mine.

viața la țară

Străzile pustii ale marilor oraşe. Mă doare un deget cu toate că se-ntâmplă toate deodată, cu toate că nu se vede. Lumina face un zgomot nedesluşit şi mă apropii de mine. Reclama din faţă zice, 'Mai bea un pahar înainte să' şi zăresc pe cineva foarte mic care o zbugheşte în dosul panoului. Pe când urcă soarele peste clădiri, se aprind culorile reclamelor şi ştiu că abia acum începe zgomotul. Tot mă doare degetul dar vine în curând plăcerea de neînchipuit. E în fond o zi ca atâtea altele.

Pacientul zice că s-a sculat curând după aceea, însetat. Probabil că, în clipa când visul a pierit, subiectul tocmai dădea să intre-n clădirea roşie de vizavi. Aşadar visul umple nevoia de a intra în clădire, ori în culoarea roşie. Şi în plus, visul împlineşte puzderie de dorințe, care mai de care mai vechi: izul propriei palme, traducerea unui poem din altă limbă, oraşul însuşi.

Oare ce elemente neimportante ale zilei trecute se află acum în textul acesta manifest? Jeremy îi scrisese *tatălui lui* despre mersul *autobuzelor*. Abia se cunoscuseră şi remarcaseră unul la celălalt *drumuri* pe *chipuri*, locurile plăcerii. Tatăl zise, '*N-am mai călcat pe aici de o veşnicie.*'

Tehnica analitică a asociațiilor libere legate de elementele manifeste lasă să iasă la lumină trei amintiri din copilărie:

(i) suferința din oraş, acolo unde soarele e doar zgomot.

(ii) incursul în plăcerea de neînchipuit, aglomerată de *chipuri*.

(iii) reclama ce ascunde silueta în fugă.

Analiza visului ne duce înapoi la afirmația esențială, 'Mai bea un pahar înainte să', adresată lui Jeremy (Jay-ray-mee). Mai presus de bucuria deplină a clădirii roşii, visul se întoarce la dorința inconştientă de a termina, la instinctul oral de a te lua după soare.

Instinctul dă ideii de necesitate o aură erotică. Instinctul ca atare n-are ce căuta în aparatul psihic şi ajunge acolo doar prin *Spaltung*. El e vocea din odaia alăturată.

among school children

And everyone heard the wrong story
my terrific love-cries
are probably for sale
the technician said, "these poems are a wounded
fawn":
oh the strange story of the quantum!
if I smile will she smile
no one smiles, your eyes
are like broken glass are
you unemployed?

What do these words mean? (a) love-cries
(b) quantum (c) unemployed.
Have you ever met anyone with eyes
like broken glass? If you have, write about it.
If not, would you like to? Why?
Read the poem again, and think about
the last lines. Why was nobody smiling?
Try to explain in your own words how
the writer felt when he saw the girl
with eyes like broken glass.

printre şcolari

Şi au înțeles cu toții povestea exact cum nu trebuia
incredibilele țipete ale patimii mele
sunt probabil de vânzare
zise tehnicianul, 'aceste poeme sunt un cerb
rănit':
o, strania istorie a cuantumului!
dacă surâd o să surâdă şi ea oare
nu surâde nimeni, ai ochi
ca sticla pisată eşti oare
şomeră?

Care e sensul următoarelor cuvinte? (a) țipetele patimii
(b) cuantum (c) şomeră.
Ai cunoscut vreodată pe cineva cu ochii
de sticlă pisată? Dacă da, descrie.
Dacă nu, ai vrea? De ce?
Reciteşte poemul şi fii atent la
ultimele versuri. De ce nu surâdea nimeni?
Încearcă să explici cu cuvintele tale ce
a simțit autorul când a văzut-o pe fata
cu ochii de sticlă pisată.

the diversions of Purley

Your writing is peaceful now, and so starve
Your dream which looked at itself and drowns
When Mr Harding reached the parsonage he
Found that the arch-deacon had been called away
And a natural hush falls over us, all in your
Arms. The flowers fold over the grass
And respire, there are no persons in the walk,
For all this is seen through the window.
Why should I enter only to fall on my arse ah
Ah the pity of it all trickles like purity
That the babba might lisp its fair syllable
And sip the proffered cup.

This is a giant Race before the Flood flying
Before you "how can we pretend to describe
The rapture with which Mr Harding was received"
Let small stones be our path until we fall
Asleep and then speak willingly, wet your hair
Apply, lather, rinse and oh repeat that
Repeat until the billion names of God
Put out the firmament and the stones cry
Ma Ba Ta. The sermon is now complete it is a
Vague hush as your mechanical song
Fills the garden, and the leaves turn red
And then black.

bucurii din Purley

E linişte în scrisul tău, lasă să flămânzească
   Visul care s-a privit pe sine şi se scufundă
Când a ajuns la casa parohială, Dl Harding
   L-a găsit pe arhidiacon plecat
Rămânem fireşte fără vorbe, pierduți în
   Îmbrățişarea ta. Se pleacă florile-n iarbă
Şi răsuflă, nimeni pe alee,
   Vedem toate acestea de la geam.
La ce să intru, doar ca să cad în fund ah
   Ah ce păcat se prelinge ca puritatea
Ca să îngâne pruncul silabe
    Să soarbă din cupa întinsă.

Suntem Rasa uriaşă ce zbura înaintea Potopului
   Înainte ca tu "cum am putea oare să descriem
Extazul cu care a fost Dl Harding primit"
   Pe cărarea de nuci
Adormim şi rostim de bună voie, părul ud
   Întinde, spumă, oh, iar şi iar
Dumnezeu repetat de un miliard de ori
   Se stinge firmamentul iar nucile urlă
Ma Ba Ta. Iată deci predica, acea
   Mutenie tainică pe când cântecul tău mecanic
Umple grădina, iar frunzele se fac sângerii
   Şi mai apoi negre.

and the children . . .

i

and the children who see everything
forget: what is separate
is also in succession, the will empties
and is replaced by the shape
of moving things

as you were running beside me
and night comes on,
a room is a fragile place
in which to remember
and catch the warmth as it flies

second by second
to recreate what was not created,
making the figure still
as it was at first sight,
the half-light upon the floor

ii

it would be easy to get lost
in a prosaic description of this light
on water, clause upon clause
opening out into a definition of light
praised for its subtlety and distance

talking in your sleep
is another way, the evidence of senses
left in bewilderment
at the sight of all there is
the soul creeping into the dark

each thing with its own wish to grow
and avert its face,
the penniless young man
smiles at the light
the nearest thing to oblivion

iar copiii...

i

iar copiii, care văd tot,
uită: ce e separat
e şi înşiruire, voinţa se goleşte
şi îi iau locul forme
mişcătoare

cum alergai lângă mine
şi se lasă noaptea,
o odaie e un loc plăpând
unde să-ţi aduci aminte,
să prinzi căldura din zbor

clipă cu clipă
pentru a recrea increatul,
silueta nemişcată
cum ai văzut-o prima oară,
semi-lumina pe podea

ii

ce uşor te-ai pierde
în descrierea prozaică a acestei lumini
pe apă, frază cu frază
către o definiţie a luminii
preamărite fiindcă e subtilă şi obiectivă

sau ai mai putea
să vorbeşti în somn,
simţurile uluite
la vederea întregului
sufletul pitindu-se în umbră

fiecare lucru vrea să crească
şi să nu ştie tot,
tânărul sărac
surâde luminii
în pragul uitării

This beautiful fruit. . .

This beautiful fruit broken off the tree
a veiled remembrance of all this reality . ..
so now I go sailing into the empyrean
where my poems may glitter like cars :
we will not see each other, the girl said,
and we will be happy. Night, with its promise
of night, will not return. The perfect stranger
has sailed with me, like a phantom limb.
"Just look up at the stars! The stars!"

Yes, they are dead. The face you don't see
is your own, you see only the light
coiling through childish groves and swamps.
What is it that makes these things exist?
I woke up, and her words were like trees
around me. We said things, and lived
in order to live, while giants were huffing
and puffing somewhere; we do not grow wise,
we are lying down without rhyme or reason.

Acest fruct minunat...

Acest fruct minunat căzut din pom
amintire ascunsă a tot ce e...
plutesc în empireu
unde-mi scânteiază poemele ca maşinile:
nu ne vom vedea, zise ea,
şi vom fi fericiți. Nu se va întoarce
noaptea, cu întunericul făgăduit. Ce străină îmi era
dar pluteşte în mine ca o durere fantomă.
"Ridică ochii la stele! Uite stelele!"

Le văd, au murit. Fața care nu se vede
e a ta, vezi doar lumina
încolăcită în crânguri de copil, în mlaştini.
Ce anume le ține vii?
M-am trezit, mă înconjurau vorbele ei
ca pomii. Am vorbit, am trăit
ca să trăim, bântuiți de
uriaşi; nu-nvățăm nimic,
ne-ntindem aşa, fără nici o noimă.

There are so many . . .

‘There are so many useless things to be done
and, conversely, there are external forces
which can no longer be organised or controlled.’
Think of all the leaves on a single tree
and the way that winter pulls them down
until nothing in the wood will grow.
Connections must now be made with human love,
as if it were a story in which the ending
has never been understood. I am going on with it
just to see what happens.

On page one the children stretch their limbs
and then on page four they run into the forest
where giants part the leaves and peer at them.
On page thirteen the darkness grows like a tree,
and this is the part that no one understands.
It might be better to begin at the beginning
and read the story for examples of bad grammar,
sloppy characterisation, literals and so forth . . .
‘At night I like to look up at the stars
and when I wake up I am glad to be alone,
just as things are brightest when they are stopped
in mid-career.’

Atâtea lucruri inutile...

‘Se fac atâtea lucruri inutile
şi, pe de altă parte, atâtea forţe exterioare
nu mai pot fi nici ţinute în frâu, nici controlate.’
Sunt atâtea frunze într-un singur copac
dar iarna le face pe toate să cadă
şi nu mai creşte nimic în pădure.
Să facem asociaţii cu iubirea la om
privită ca o poveste cu final
încă neînţeles. Merg înainte
doar ca să aflu cum se termină.

Pe prima pagină copiii dau din mâini şi din picioare
iar la pagina patru fug în pădure
unde capete de uriaşi îi scrutează din frunziş.
La pagina treisprezece întunericul creşte ca un pom,
şi aici nimeni nu mai înţelege nimic.
Poate ar trebui să începem altfel,
să citim povestea în căutare de greşeli de gramatică,
de tipar, nepotriviri în descrierea personajelor...
‘Îmi place să mă uit la stele noaptea
iar când mă trezesc îmi place că sunt singur,
fiindcă tot ce e curmat la jumătatea drumului
e mai îmbietor.’

my own…

my own and not my own
each thing grows or grows
and I fall into a swoon

the heat is upon me
like a voice as the voice
recedes into a point

X marks the spot
where all my fears begin
turning like dancers

sleep glows in their arms
while the bright medal is worn
warding off sickness

as I walk and walk
pinpoints of light reflect
the dry, enormous plain.

al meu...

al meu şi totuşi nu,
   toate cresc ori cresc
îmi pierd cunoştinţa

   mă copleşeşte fierbinţeala
ca un glas când glasul
   se strânge într-un punct

marchez cu o cruce locul
   unde încep spaimele mele
care se răsucesc ca balerinii

   le dogoreşte somnul braţele
poartă banul lucitor
   să-i ferească de boală

aşa cum merg tot merg
   puncte de lumină înghit
şesul uscat, nesfârşit.

the stone . . .

the stone has turned its face away beginning
with its clarity
the minute we escaped we see
the watcher and the watched

"he’s drunk he is asleep in the garden"

to touch the other side and the seasons
hide themselves

arranged in their order of brightness

II

the engraving of Corvus Corax or the common raven is above
the desk where he works by night and by day

that the paper bag
casts its shadow whose intimate edges

the old gang bicycling side by side

you were wearing
a blue shirt and blue pants

you said, riddle me a riddle!

III

everyone began
to make copies of themselves

in the twi twi twilight

the glass was not disturbed it was
perfectly posed

did you hear about the lives
of the others how their words were drowned

just a slice of blue showing

IV

that were all caught in expression of disbelief and horror,
going about their daily tasks

the beaded bubbles winking
at the brim

hey, the progress of human societies
    into a sexual maelstrom .. .

    "We are against it!
    it will never happen!"

piatra...

piatra şi-a întors faţa punând mai întâi
limpezimea

în clipa când am scăpat zărim
paznicul şi pe cel urmărit

‘e beat şi doarme în grădină’

ca să ajungă dincolo iar anotimpurile
se ascund

rânduite în ordinea strălucirii

II

peste biroul la care lucrează zi şi noapte
e gravat Corvus Corax, adică corb

sacul de hârtie
lasă o umbră ale cărei margini tainice

ceata ştiută pedalează umăr la umăr

purtai
cămaşă şi pantaloni albaştri

ai zis, fă-mi o ghicitoare!

III

au început cu toţii
să creeze fiinţe la fel cu ei

în amur amur amurg

paharul era în echilibru
perfect centrat

aţi auzit de vieţile
celorlalţi cum li s-au înecat vorbele

de-a rămas doar o fâşie de albastru la suprafaţă

IV

pe care se citea bănuială şi groază,

pe când ei îşi vedeau de rutina zilnică

bulele ca perlele licăreau
la buza paharului

ei, progresul societăților omeneşti
către acel maelstrom al sexului...

‘Protestăm!
aceasta nu se va întâmpa niciodată!’

it is…

it is the subject which speaks
these leaves are a signal
of one colour upon another
as broad as the rise of fascism

into a closed form of verse
the marble child rests
in the arms of his message
tracing letters in the air

I cannot see the others
because I am there
where the shoe speaks
and the statue moves

this sequence of feelings
is described in the head
as a hymn to feeling
leading me forward

into the wooden O
o the body falls behind
its words, which exist
in this place and are calm

subiectul este cel care...

subiectul este cel care vorbeşte
aceste frunze sunt semnul
unui strat de culoare peste altul
răspândindu-se ca apariția fascismului

într-o formă fixă de vers
odihneşte copilul de marmură
îmbrățişat de propriul mesaj
desenând în aer slove

nu-i văd pe ceilalți
fiindcă eu sunt acolo
unde vorbeşte pantoful
şi mişcă statuia

înşiruirea aceasta de sentimente
e în minte
ca un imn simțirii
mă împinge înainte

în lemnul unui O
o rămâne trupul în urma
vorbelor lui, care viețuiesc
în acest spațiu şi sunt pline de pace

a dialogue

He said, the day is like a code
No, she said, it is clearly over

As a reflection upon glass I
But a solid object cannot last

dream of things I do not see
What of the world which needs

Here is where I sleep and sleep
the sensation of being seized

until I can reach no further
And whom will you have left behind

one picture becomes the same picture
She is alone and stays alone

the image being of an image
like an image of what you say

dialog

Zise el, ziua e un cod
Zise ea, deloc, s-a încheiat

Ca o răsfrângere-n oglindă eu
Dar nici un obiect solid nu durează

visez ceea ce nu văd
Dar lumea are mare nevoie

Aici dorm eu şi dorm
să fie îmbrățişată

până nu mai pot mişca
Şi mă rog pe cine vei fi lăsat în urmă

imaginea e mereu aceeaşi imagine
E şi rămâne singură

imaginea vie a unei imagini
ca o imagine a ceea ce spui

NT. A se citi versurile 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13 şi apoi 2 ,4, 6, 8, 10, 12, 14

the rooks *(after Andrew Lanyon)*

everything is clearer before you jump
into the ideal order
in which you are diminished
and from all this activity comes silence
as Mr. Lewis Harding observes the rooks
through the wrong end of his telescope :

10th December, 1847
'5.00 p.m. Dark and no rooks arrived! – First time since this journal began that the rooks have failed to return. They have always returned at least an hour before dark, today I know not
what has become of them, they have not been seen in the neighbourhood…'

and so they turned and rose
like small verbs making their line immortal

all we have knowledge of is our own time
the shape in the water is your own
the pattern of fixed moments
falling away as you watch

we must wait for the collapse
before we can start a new life
indistinct now as the sky fills with wings

ciorile negre (după Andrew Lanyon)

totul e mai limpede înainte să te azvârli
în ordinea ideală
în care te strângi tot
iar din mişcare rămâne tăcerea
când observă Dl Lewis Harding ciorile negre
privindu-le cu telescopul pe dos:

10 decembrie 1847
'5.00 p.m. E seară şi nu sunt ciori! – E pentru prima oară de la începutul acestui jurnal când ciorile nu se întorc. Revin de obicei cu cel puțin o oră înainte de lăsarea serii, dar azi nu ştiu ce s-a întâmplat, n-au fost văzute prin împrejurimi...'

au cârmit şi s-au înălțat
ca nişte verbe neînsemnate care fac versul nemuritor

nu ne ştim decât vremea noastră
forma din apă suntem noi
tipar de clipe încremenite
care cad în timp ce le priveşti

ne rămâne să aşteptăm prăbuşirea
înainte să începem altă viață
nedesluşită acum, când cerul geme de aripi

Only connect…

Only connect
sounds of love
come from the head
in a fixed handwriting
name following name
the heart
is beating like a sign
of love as dog chases duck
among natural signs :

sketching the especial scene
by numbers,
14 is the heart
9 is the name
which has been erased
I wrote his word
upon the sand
and I felt nothing.

ii

The minor characters wither in the light which I have
created
out of hoots and puffs, Captain Scarlet and poor dear Joe
are lost
among a stream of tiny objects which fall and gash
vermillion,
look down and see your own face blurred among all this
suffering
as if you were changed by it.

iii

My favourite poem is from 1638
look down and read the fine print
filling my mind with lost objects
so calm so bright they help me sleep

on waking up and looking at the day
like an engraving in a penny dreadful
look down and read the faces of the crowd
silent as if seen through a window

knocking in vain, their words like gas,
something has died in tremendous suffering.
Could I lay my hand on it, as in amusement,
as you watch a small boat from a bridge?

iv.

The same words have come out of the dark as you will know it
like a secret ray holding your face in a fixed position
as the time lag increases,
clap your hands if you believe in Tinker Bell
coming out of the dark
with a song which makes no noise.

v.

'The days are over now but they still hold
our gaze wasting our lives in their light
the eye moves in its case from left to right
as the lights grow smaller and smaller
(but we may die in their heat!)
until they appear in a fixed pattern
and the days are left in silence like rooms.'

vi.

The consumers in the great urban centre
heard this song and were moved by it,
it rose in a straight line with a tiny light
seen in the mind's eye as a phoneme.
It was an idea which had not been discovered
and their voices changed on the soft notes
making their faces all alike in factories,
offices and homes. Outside,
a child pretends he is a plane and spreads
his arms.

Vezi cum se leagă...

i

Vezi cum se leagă
sunetele în iubire
vin din cap
cu o caligrafie fermă
nume după nume
inima
bate ca un semn
de iubire, o fugărire mecanică
printre alte semne fireşti:

dacă trasăm în închipuire
cu cifre,
14 e inima
9 e numele
care a fost şters
i-am scris literele
în nisip
şi n-am simţit nimic.

ii

Eroii secundari se ofilesc în lumina pe care am
încropit-o
din te miri ce, Căpitanul Scarlet bietul, dragul de Joe
s-au dus
într-un şuvoi de obiecte minuscule care se prăvălesc şi spintecă
sângeriu
vezi dedesubt chiar chipul tău care abia se mai zăreşte, înconjurat de
suferinţă
parcă ai fi un altul.

iii

Poemul meu preferat a fost scris în 1638
citeşte-i literele mici, neclare
care-mi umplu mintea cu obiecte pierdute
pline de linişte şi lumină, îmi fac somnul uşor

când mă trezesc privesc deasupra ziua
ca pe o monedă gravată
dedesubt cercetez feţe-n mulţime
mute, ca în spatele unui geam

bătând în el zadarnic, cu vorbe-aburi,

ca o moarte în chinuri cumplite.
Să ating toate acestea, oare, doar aşa,
ca şi cum aş urmări o bărcuță de pe pod?

iv

Aceleaşi vorbe au urcat din bezna ştiută
ca o rază misterioasă care-ți imobilizează capul
pe când timpul se rupe-n două,
dacă mai credeți în Tinker Bell, bateți din palme
ieşiți din beznă
cu un cântec mut.

v

'S-au dus zilele dar
ochii, viețile noastre tot în lumina lor se mistuie
ochiul alunecă în orbită de la stânga la dreapta
lumina scade mereu
(poate o să murim în fierbințeala unei zile!)
până ce se prind într-o formă exactă
zielele şi amuțesc, la fel ca o odaie.'

vi

Cumpărătorii dintr-un mare centru urban
au auzit şi au fost înduioşați de acest cânt,
s-a înălțat ca o săgeată cu o luminiță
în ochiul minții, ca un fonem.
Era o idee nedescoperită
iar vocile lor au tremurat
făcând ca fețele lor să semene între ele în fabrici,
birouri şi case. Afară,
un copil se crede avion şi desface
brațele.

the cut in...

the cut in my sleep
an adventure in slow rhyme
begins in the forehead

its image of hurt
conceals the light it brings
you will not know one another

noises in the dark
are a continuation
leading into the dark

which bears everything
just as the blindness
bringing us forward

in perpetual motion
pushing all of the buttons
in the new hotel

standing in the wind
against the wind
making it plausible

because of the cold
and then, seeing you,
I am a rhyme for ‘weep’

rana din...

rana din somn
peripeție cu rime încete
începe la frunte

ideea de lovitură
ascunde lumina ce izvorăşte din ea
şi nu vă veți şti unul pe altul

zgomote-n beznă
ca o consecință
ce conduce spre beznă

ce poartă greul
aşa cum nevederea
ne duce înainte

mereu în mişcare
apăs pe toate butoanele
hotel nou

stau în vânt
îmi bate-n față
şi prin mine capătă sens

de frig
dar şi fiindcă te văd
iată, rimez cu 'jale'

the novel

So this is the way it should be,
with everything there just to be described
like landscapes, seascapes or family portraits
which seem most real when they are not so.
If only it could always be like this
and then I might hit upon some true feelings :
outside the girls are singing ‘Ragtime’
and then of course I start singing it too.
Ah these people, I wish I could immortalise them
like Ronald Firbank or even Graham Greene . . . well,
they are wearing sweaters saying ‘Crisis? What Crisis?’,
their breath can be traced like pale branches,
here today and gone tomorrow OK?

So winter is coming in, and the self fades
and flickers; we read novels late into the night,
watching helplessly as characters race toward each other
until the screams and whistles finally die down
and a faint violet spreads across the margin.
So much has been written about this light, both for
and against, I don't know how to begin —
where the stars go? how the day starts?
Angel Clare bows his head against the wind,
thinking about the things he has to do today :
if I come out into the open will I be myself,
or will it be the beginning of another story?

romanul

Deci cam aşa ar fi să fie,
nu mai trebuie decât să le descriu,
peisaje, marea, portretele de familie
care par mai adevărate când nu sunt reale.
De-ar fi mereu aşa,
să pară toate sentimentele aievea:
fetele cântă afară 'Ragtime'
încep şi eu să fredonez.
Ah de-aş putea să-i surprind
ca Ronald Firbank ori chiar Graham Greene....
cu puloverele lor, cu 'Ce criză? Care criză?', aşa,
răsuflarea lor ca o linie, creangă abia zărită,
azi aici, mâine cine ştie, OK?

Se aşterne iarna, sinele se estompează
şi pâlpâie; citim romane până seara târziu,
urmărim neputincioşi eroii cum fug unii către alţii
până ce se pierd urletele şi şuierul
şi movul şters înghite hotarele.
S-a scris atâta despre lumina aceasta, de bine,
de rău. Habar n-am cum să încep –
încotro merg stelele? cum începe ziua?
Angel Clare cu capul plecat în vânt,
se gândeşte ce are de făcut azi:
dacă mă arăt privirii o să fiu oare eu,
ori doar începutul altei poveşti?

the poem

so the way
to be described
or portraits
landscapes

which seem

only
true feelings
are singing
singing it
I wish I
well,
they are
traced
today and gone

self fades

into
each other
and finally
spreads across
has been written
I don't know how to
how
against the wind
thinking about
will I be
the beginning

poemul

Deci cam aşa
descriu,
peisaje portrete
care par
De-ar fi
sentimentele aievea
cântă
să fredonez.
să-i surpind
cu pulovere aşa,
ca o linie
azi aici, mâine

sinele se estompează
târziu,
unii către alții
până se pierd
înghite
scris atâta
Habar n-am cum să
cum
în vânt,
gândeşte
o să fiu oare
începutul

In the middle . . .

In the middle of nowhere
you adopt this uncertain expression

as though you had lived for 'significant form'
and then forgot your own name

first the orange, then the red, then the rest,
these unpleasant sensations

which becomes strobe lighting :
tiredness, anxiety, the willingness to please,

impatience and finally anger.
Ten forties minus three sixteens equals

the answer you need.
Speak to me now in your certainty.

din senin...

Aşa din senin
cu o expresie ambiguă pe chip

de parcă idealul tău ar fi fost ‘forma semnificativă’
şi fără ea ai uitat cum te cheamă

portocaliu, roşu şi tot restul,
neplăcerea

girofarului:
epuizare, nelinişte, nevoia de a face pe plac,

nerăbdare, în fine mânie.
zece ori patruzeci fără trei ori şaisprezece e

răspunsul.
Acum vorbeşte-mi fără teamă.

there was no rain …

There was no rain all that summer
and life decreased. Why do one thing or the other?
The clouds spun in heavenly harmony
but to no earthly purpose.
It was time to write that poem
about the way the broad leaves look for water
until their stalks fall down upon the ground . . .

the afternoon woke up with a shout
and then it was gone, leaving a clear light
which has lasted day in and day out.
When 1 think of it I get this sicky feeling,
this light might go on for ever
and then my personality would never change!
The trees knelt and still the rain held off.

şi nu ploua...

Toată vara aceea n-a căzut un strop de ploaie,
viața se chircea. La ce bun să te agiți?
Norii se întrețeseau măiestru în cer
dar nu se apropiau de pământ.
Era momentul să scriu poemul
despre frunzele căscate după apă
până ce se desprind şi cad în praf...

dupăamiaza zvâcnea cu un țipăt
şi pierea, dar rămânea lumina
care nu se dădea dusă.
Când mi-aduc aminte am un sentiment leşios
că n-o să înceteze
că n-o să mă mai fiu niciodată altfel!
Copacii îngenuncheaseră dar ploaia nu venea.

the day …

the day has been drawn off
into a shoulder of brown cloth

the vehicle waits
in which she sits, unencumbered

the child already
marked in that way

the pain comes in
the song of the tin man

and the song has gone
I think this is what Eliot meant
except that I don't think

the words are short
in the mouth, tranquility
is not one of them

ziua...

s-a tras ziua
în umărul de postav maroniu

aşteaptă vehiculul
în care şade în largul ei

copilul deja
însemnat

revine durerea
cu sunetul omului de tinichea

cântecul pleacă mai apoi
asta voia să spună Eliot
dar mie nu mi se pare

că sunt cuvinte mici
pe limbă, că pot rosti
tihnă

Lovers But Still Strangers

I kept thinking the whole thing wasn't real. It was like something out of a movie. Feeling ashen inside, I went back into the apartment to face my past. Had God given up on me? Garth called it love, but I called it rape. I should have realised before what it was, and that he used me and our baby, but when you love, you can be blind. I felt a sudden tightness in my throat, a deep-down ache that seemed to spread through my whole body. Then it seemed I heard my own voice coming from far away. "Maybe it would be better if we didn't see each other any more." Garth's lean, handsome face was dark with anger. His eyes glittered like black agate. He did not know that everything I said was for his own sake. I felt tears wet my lashes. I was older and sadder somehow, and a little wistful. You could have stirred my knees with a spoon. "Please Rita," he begged, "you're driving me crazy. You know I love you."

That was three months ago. Since then I've been seeing Monty every day and he's already begun to talk about marriage. Perhaps, in the end, only God can make the final judgement. I hope He judges me kindly. And somehow, someday, when enough time has gone by, maybe I will too.

Continued on page 50

Îndrăgostiți şi totuşi străini

Mă tot gândesc că nu s-a întâmplat cu adevărat. Parcă ar fi fost un film. Cu amărăciune m-am întors în apartament ca să-mi înfrunt trecutul. Uitase oare Dumnezeu de mine? Garth spunea că e dragoste, dar pentru mine tot viol era. Ar fi trebuit să-mi dau seama mai curând de asta şi că s-a folosit de mine şi de copil, dar când eşti îndrăgostit parcă eşti orb. Nu mai aveam aer, mă durea tot trupul. Parcă îmi auzeam vocea de la mare depărtare: 'Ar fi poate mai bine dacă ne-am despărți.' Chipul uscățiv şi fermecător al lui Garth era negru de mânie. Îi fulgerau ochii ca agatele negre. Nu-şi dădea seama că spun asta de dragul lui. Îmi simțeam lacrimile în gene. Eram dintr-odată bătrână, tristă, plină de regrete. Îmi tremurau genunchii. 'Rita, te rog,' implora el, 'nu mă scoate din minți. Doar ştii că te iubesc.'

Asta a fost acum trei luni. De atunci mă văd zilnic cu Monty şi deja vorbeşte de căsătorie. Numai Dumnezeu mă poate judeca, la urma urmei. Şi sper să fie blând cu mine. După ce o vreme, cine ştie, poate o să fiu şi eu.

Continuare la pagina 50

how did it...

how did it grow up?
like a stick

it was left in the dark
filled and emptied

where is the connection
between one and another?

which doesn't break
as it sinks

a world with a mild buzz
stretch out the hand slowly —

reaching nothing
it stays the same

where he walks unaccompanied
this pale blue light

what has happened to him
is a balloon

a face painted on it
it is invisible

he might reach it
he hopes

and then become the meaning
of what he will become

cum de...

cum de-a crescut?
ca un băţ

a fost uitat în întuneric
umplut golit

ce legătură e
între cele două?

nu se sfărâmă
când scufundă

o lume cu un zumzet vag
întinde uşor mâna –

către nimic anume
rămâne la fel

unde umblă singur
lumină viorie

i s-a întâmplat
ceva ca un balon

cu un chip desenat pe el
e invizibil

poate o să-l apuce
nădăjduieşte

şi atunci o să fie el sensul
a ceea ce va fi să fie cu el

on the third . . .

on the third stroke
it will be uncertain

my dreams meet me half-way
stunned and incomplete

you repeated something
and then I walked forward

the lines meet in the distance
touching someone's life

there is a place I cannot reach
where the others are

this is my life here,
like a stretch of water

the poem is made of sleep
speech slowed down to the *n*th degree

the storm in my head
will not reach its point

la al treilea...

la al treilea
nimic nu va mai fi sigur

îmi ies visele-n cale
confuze şi ştirbite

ai repetat ceva
iar eu am luat-o înainte

se-ntâlnesc liniile în depărtare
peste viața cuiva

într-un loc la care nu ajung
şi unde-s ceilalți

aici e viața mea
ca o apă

poemul se face din adormire
vorbire încetinită către infinit

volbura din mintea mea
nu va mai ajunge la înțeles

out of the …

i

out of the corner of your eye
the darkness starts crowding in
limitless, undisciplined like a shout
repeated over and over
until the throat becomes dry

what is the expression for it,
when the night stares you in the face
and then turns away?
Is it, goodnight Eileen
nice seeing you?

ii

as the light steps backward
becoming grey
what is the subject?
a splash somewhere
but the artist keeps still

hoping to change the change
into an idea
where no one is present
although in the same room
the artist broke his thumb

iii.

at night I lift down
large blocks of stone
ready for stacking

the heat of the race
leaves the sweat empty
which is not so dark

here it is surrounded
by the face of things
which is asleep

within us
the understanding between
has no depth

the dark hand touches
the light hand
in the same field

iv

white, light blue and grey
with the signs for
orange and aquamarine

rising with it
like Star Wars music
into a future problem

the day is its halo
sometimes freedom
and sometimes it is not

the inner light
is also a sign
of peace among men

in the middle of stones
which beckon to you
like a child's drawing

life isn't a gamble
life isn't tragedy
life isn't really anything

dinspre...

i

dinspre coada ochiului
creşte bezna
nesfârşită, neîmblânzită ca un urlet
mereu repetat
până ce ţi se usucă gâtlejul

de neexprimat
ca noaptea care te priveşte-n ochi
şi-ntoarce apoi capul.
Să fie 'noapte bună Eileen'
pe mâine?

ii

se retrage noaptea
se albeşte
ce subiect să fie?
o pată de culoare
nemişcat artistul

nădăjduieşte să preschimbe schimbarea
în idee
acolo unde nu mai e nimeni
deşi chiar în această odaie
şi-a rupt artistul degetul mare

iii

noaptea cobor
blocuri de piatră
gata pentru piramide

fierbinţeala cursei
goleşte sudoarea
nu-i tocmai beznă

are în jur
faţa lucrurilor
adormită

în noi
înţelegerea
n-are adâncime

mâna de întuneric se lasă
pe mâna de lumină
împreunate

iv

alb, lumină albastră şi cenuşie
cu semne de
portocaliu şi aquamarin

urcă lalolaltă
ca muzica din Star Wars
în viitor

ziua e nimb
libertate uneori
alteori nu

lumina interioară
e şi ea un semn
de pace între oameni

printre pietre
ce-ţi fac semne
ca desenul unui copil

viaţa nu e joc de noroc
viaţa nu e tragică
viaţa nu e

The extreme heat. . .

The extreme heat of endless days
touching in their majesty and a sign
of human progress : the pollen count
keeps abreast of our enormous worries.

But the purlieus rivet our gaze,
an inkling of woods and streams will last
into galleries : its gigantic light
spreads decision into homes of crime.

Vast drinking fountains merge into
indifference, heat briefs the vistas
for new kinds of response: the faces
we knew are helpless and do not exist.

How did it all begin? It was a boy
and his terrific indolence . . . the audience
sighs bitterly: ‘Did you keep the
repellent cream? Where are the tickets?’

Marea înfierbântare...

Marea înfierbântare a zilelor lungi
maiestuoase şi înduioşătoare, semn
de progres uman: concentrația de polen
ține pasul cu marile noastre probleme.

Cu ochii pierduți în suburbii,
presimțirea râului pădurii se prelinge
subteran: lumina orbitoare
dă putere şi însuflețire crimei.

Țâşnitoare uriaşe împroaşcă
inidferență, înfierbântarea strânge spațiul
reînnoind ecourile: fețele
ştiute sunt neputinicoase, nu mai sunt.

Cum a început oare? Un băiat
şi o lene nesfârşită... publicul
suspină pătimaş: 'Maioneza
e groaznică. Unde-s biletele?'

madness

madness on the vines
the dusty light
in which I lose myself

a refreshing ice-cream
is dipped into the sea
of brilliant lights

leaving these fears behind
in a flat landscape
where nothing moves

the light is dipped
into a refreshing madness
where nothing moves

brilliant, I lose
this dusty landscape
behind myself

I am anxious about my work,
my job, my social life,
my future and the present

just think,
I carry ice-cream around
the whole day

sminteală

sminteală în vii
lumină filtrată
în care mă pierd

o înghețată răcoritoare
muiată într-o mare
de lumini orbitoare

evadare din spaime
la şes
unde nimic nu se clinteşte

moi lumina
în sminteala răcoritoare
unde totul e neclintit

ei da, las
în urmă
priveliştea încețoşată

mi-e gândul la lucru,
slujbă, viața socială,
viitorul, prezentul meu

ce idee,
plimb toată ziua
o înghețată

Across the street. . .

Across the street Fun City was opening up. It was one of those days. Joe sat on the edge of his bed, a photograph. Poor naked Bedlam. Joe's a'cold. The rain fell in towels. Nobody believes in anything any more, sang the thrush, and the dawn fell quiet. But I believe in Joe. He rose to brush his teeth, it was the early afternoon. Now comes the time for avoidance. The passers-by hardly notice his fixed smile as he walks to Fun City, he is smiling because he is the proprietor. "Nice sleep, Joe?". The pinball machines are inhuman really, but their lights are so pretty : people spend all day in here sometimes, using their salaries. The full throated note of the swan is not heard. Reflections like these dampen Joe's good spirits, but he keeps on smiling. That is why Fun City is so successful. Night falls.

Vizavi...

Vizavi se deschidea parcul de distracții. Era o zi proastă. Joe şedea pe marginea patului, nemişcat ca o fotografie. Sărman smintit amărât. Ce frig. Ploua şiroaie. Nimeni nu mai crede în nimic pe lume, cântă sturzul, iar zorii amuțiră. Eu unul cred în Joe. S-a sculat şi s-a spălat pe dinți, era la începutul dupăamiezei. Urmează momentul eschivării. Pe drum spre parcul de distracții nimeni nu-i observă zâmbetul înghețat; zâmbeşte fiindcă el e stăpânul. 'Ai dormit bine, Joe?' Automatele sunt nemiloase, dar ce luminițe frumoase: oamenii stau aici toată ziua uneori, şi-şi dau toți banii. Nu se aude țipătul intens al lebedei. Aceste reflecții taie entuziasmul lui Joe, dar el tot zâmbeşte. Datorită lui e parcul de distracții ce este. Se lasă noaptea.

the room is …

the room is full of turbulent signs
but the new facts are avoided
I wake up as a different person:
the body rests upon light covers
the covers are lit by the body
the body is covered with light
light covers the body
and the body itself is weightless

a burnt match becomes a flame
your identity ceases to matter
the moment before this moment
when the mirror becomes an explosion
hey buddy can you spare a dime
I've never laughed so long or loud
at the figure in the red and green
whose body itself is weightless

waiting for sounds that do not come
though the smoke itself gathers
and the rest refuses to be known
out of the chaos emerges a child
who will walk as if in a trance
and the flame is a slow thing
it will hide the quick landscape
he knows his body is weightless

because it cannot be known there
where the words are sufficient
to forget the noise of his words
this is the new age
where the narrator knows everything
so everything is at peace
the flame is a figure of eight
and the figure is weightless

you see into your own face
but the features are not your own
they are a vague photograph
of a moving light on a body
which will not rest in the light
as long as the child reflects
the nature of this is dark
but the mirrors are weightless
when the cold landscape melts
contradictory values may return

as the body grows and grows
into the art of being itself
some forces remain and not others
but who knows where to fall
I see the light beneath my feet
and my body is weightless

odaia e...

odaia e plină de semne gălăgioase
dar se evită datele noi
mă scol alt om:
trupul umple învelitoarea abia simțită
cu lumina lui, ascunsă simțurilor
trupul înoată în lumină
lumina îneacă trupul
iar trupul e imponderabil

chibritul stins e flacără
nu mai contează cine eşti
piere momentul dianintea clipei
când oglinda explodează
n-ai cumva un ban să-mi dai
de când sunt n-am mai râs atât
de cel îmbrăcat în roşu şi verde
cu trup imponderabil

care aşteaptă în zadar să audă ceva
cu toate că fumul se îngroaşă
şi nu ştie nimic în afară de el
se iveşte un prunc din haos
păşeşte în transă
flacăra înaintează lent
şi înghite peisajul artificial
dar el se ştie imponderabil

fiindcă nu se poate şti acolo
unde ajung vorbele
ca să uite de zgomotul vorbelor
suntem în noua epocă
în care povestitorul ştie tot
e pace
flacăra e de fapt cifra opt
iar cifra e imponderabilă

îți cercetezi chipul
dar nu sunt trăsăturile tale
ci o fotografie neclară
lumină mişcătoare peste un trup
care nu vrea lumină
câtă vreme oglindeşte pruncul
sensul întunecimii
dar oglinzile sunt imponderabile

când se topeşte peisajul cândva răcoros

poate revin valorile contradictorii
fiindcă trupul se tot umflă
făcând o artă din el însuşi
unele forțe rămân, altele pier
dar cine mai ştie unde e căderea
văd sub tălpi lumină
iar trupul mi-e imponderabil

opening…

opening the gate
for one another
your image
leaves its bed
and walks

this silvery light
outside its cage
leans forward
like a river's
precious banks

toward still water
you see your face
as part of a face
the sign
which remains

a hundred miles up
a world
is constructed
and then burns
you wear my coat

and I'll take yours
we'll face the brightness
together
opening the gate
for one another

deschizând...

deschizându-ne unul altuia
poarta
imaginea ta
se scoală din pat
şi umblă

lumina argintie
din afara gratiilor
se apleacă înainte
ca malurile râului
indispensabile

peste apa stătătoare
îţi vezi faţa
ca o bucată din altă faţă
semnul
care rămâne

o sută de mile mai sus
se înalţă
şi se mistuie
o lume
ia haina mea

şi o iau eu pe a ta
hai către lumină
împreună
deschizându-ne unul altuia
poarta

the small girl...

the small girl drives the police car
towards a cloud
it is absurd
like every cry from every street
the siren astonishes us, too
what disasters of the night!
THE MILKMAN HAS CUT OFF HIS HAND

method is no distraction
it is the simple image of the road
and its attendant spirits
the street accident
for instance
is one among many noises
the cloud turns into a mountain

her arm is covered by snow
we were completely at home
'has she asked us to stay'
and oh so many jokes
were silent and Joe dear
Joe pretended to sleep
and so the century wore on

fetița...

fetița conduce maşina poliției
                    către nor
e absurd
          cum e orice urlet din orice stradă
sirena ne uimeşte
                    nenorocirile nopții!
LĂPTARUL ŞI-A RETEZAT MÂNA

logica nu ajută
          simpla imagine a drumului
şi duhurile lui însoțitoare
                    accidentul
de pildă
          e unul dintre multele zgomote
norul e brusc munte

brațul ei se înfundă-n zăpadă
          ne simţeam aşa de acasă
'ne-a invitat să rămânem?'
                    câte glume
au amuțit iar dragul de Joe
          Joe se prefăcea că doarme
şi aşa s-a scurs veacul

The secret is …

The secret is in the hands of . . . . . . good grief!
when you think of the evidence against us
an embrace of real things as if without colour
whilst Mankind riding the starry firmament
the sickly light of the hairbrush is pronounced
thus and thus I love you and you turn me on
third party. His eye wanders from line to line
setting at a distance all that was said
ditto the sea of faces while
it is 4 o'clock and 77 degrees
sweet smoke and silver print
of the afternoon shining
as right as rain
in a clear, calm voice
she began the story of her life
every store has a name
the cup darkens its saucer
similar noises are breathed
by the pool and its pageant
of wrongs for crying out loud
there are tears in her ears,
over you
it's a great feeling
suzanne by camouflaging her language has run
into the sunshine with a key to these structures
as green as grass that our playmates
are naturally refreshed after the vast heat
has approached thus the smell of mortal frames
like a river of various import. What rage is this
dear heart the cat has disappeared but not
the grin now the flares go up and the butler stands
amazed and troubled within himself

there is a surface of things which seems
to move but does not o death where is thy sting
the flame will leap up and so die to stare
at one life dear god the very houses seem
(move over stupid this is toytown) o grave where is
thy victory the drowning man watches
tiny gilded butterflies whilst Mr. Plod the policeman
goes on his rounds again, dreaming
of Jeannie with the light brown hair.

secretul este...

Secretul e în mâinile.......la naiba!
câte probe au împotriva noastră
scufundare în lucruri aparent fără culoare
în vreme ce definim Omenirea
ce pedalează pe bolta înstelată, în lumina palidă a periei de păr
Tu, al treilea, te iubesc şi mă
stârneşti. Îi fug ochii printre rânduri
despărțindu-se de ce s-a spus
deci de marea de fețe în vreme ce

e ora 4 şi sunt 25 de grade
fum înmiresmat gravură în argint
cu lumina amiezei
bine şi sănătoasă
cu glas limpede şi domol
a început să-şi istorisească viața
orice prăvălie are un nume
cana umbreşte farfurioara
aceeaşi forfotă urcă
din bazin şi mulțimea lui
de neajunsuri, dar – ce Dumnezeu,
i-au dat lacrimile,
după tine plânge
fantastică senzație

camuflându-şi limbajul, suzanne a dat fuga
afară în lumină, ducând cu ea cheia structurilor
verde ca iarba prietenii noştri de joacă
sunt mai în largul lor după ce vine
căldura mare izul trupului muritor
ca un râu încărcat de importuri. Ce mânie
dragule a rămas rânjetul fără
motan iar acum focul urcă iar majordomul
a încremenit, mirat şi tulburat

lucrurile au o față care parcă
s-ar mişca unde îți este, moarte, biruința ta
se va înteți focul şi gata cu vederea
o viață mamă doamne parcă toate casele
(dă-te, măi, e oraş de jucărie) unde îți este, moarte,
boldul tău înnecatul priveşte
fluturaşi aurii pe când Dl Plod, polițaiul,
îşi face iar runda, visând la
Jeannie cea cu păr şaten.

a true resemblance …

a true resemblance
portraits in flowers
in the general sphere

an actual world
the retrospective
musical evening

ends in tears,
its proper self,
between his legs

no one got out alive
the plants grew
into specific forms

absolute indifference
enters the mess
like a fuck

"we love each other
but the time-bomb
broke the pianoforte"

asemănare leită...

asemănare leită
portrete din flori
în sfera generală

o lume reală
serată muzicală
restrospectivă

încheiată în lacrimi,
e-n firea serii,
între picioarele lui

n-a scăpat nimeni viu
au crescut plantele
în toate chipurile

haos amestecat
cu indiferență
ca sexul

‘ne iubim
dar bomba cu ceas
a distrus pianul’

you do the best. . .

you do the best things in silence
moving around in the morning as if you were still
moving your arms in your sleep

the light greets you like a simile
which compares your silence with its own
an image of childhood

taken from the pantomime version of *Swan Lake*
your youth will be open and free
you will write out poems in long hand

in recognition of your true feelings
among the dwarf trees which shelter you :
this is the street where I was born

and here are the people, in see-saw motion,
change turning to strangeness
my life is their life in miniature

each one is getting dispersed
moving away from the centre, which never existed,
into a region of greenish light

like creatures from Wells's *The Time Machine*
our happiness defined by our labour
human voices stirred by the distance

cele mai bune lucruri...

cele mai bune lucruri se fac fără cuvinte
când te învârți dimineața de parcă dormi
încă şi-ți mişti brațele în somn

ca o figură de stil lumina
îşi măsoară muțenia cu a ta
emblema copilăriei

Lacul lebedelor în variantă de pantomimă
va intra cine vrea în tinerețea ta
şi-ți vei scrie poemele de mână

descriind exact ceea ce simți
printre arborii pitici care te ocrotesc:
aceasta e strada pe care m-am născut

şi oamenii, un du-te vino,
dai colțul şi te-ai rătăcit
viața mea a viața lor în miniatură

toți se împrăştie
se îndepărtează de un centru inexistent,
se duc spre o lumină verzuie

de parcă ar fi în *Maşina timpului* a lui Wells
fericirea noastră e truda noastră
voci omeneşti înfiorate de îndepărtare

Foolish Tears

People today are always having problems and difficulties within their own personal families. Foolish Tears is somewhat about family problems, but not problems just difficulties.

I enjoyed writing Foolish Tears and thought that David Watts was my favourite character in the poem. He seemed like a type of guy who was shy, but still wanted to marry this certain girl. He went to his friend and was going to ask for help but his friend was married to the person David wanted to marry.

I liked David because he is somewhat the same as I. A person who is shy even to talk to a girl but still is "madly" in love with her. David was a quiet somewhat subdued person. When David's friend found out David liked his wife he didn't seem to mind; he even tried to get David and his wife together. David was embarrassed for a while but not for long.

Foolish Tears is a confusing poem and it was hard to keep the people straight. Who was married to whom and so forth. Even though it was confusing I still enjoyed writing it, and I think I am a good writer.

194 words including title.

Lacrimi fără rost

Oamenii îşi fac în zilele noastre prea multe griji şi probleme legate de familia lor. *Lacrimi fără rost* e despre probleme de familie, adică nu tocmai probleme, doar neajunsuri.

Mi-a plăcut să scriu poemul *Lacrimi fără rost* şi cred că dintre eroi cel mai mult mi-a plăcut de David Watts. Părea un tip timid, dar îi plăcea o fată şi voia să se însoare cu ea. S-a dus la un prieten ca să-i ceară ajtorul dar prietenul lui era însurat tocmai cu fata pe care o voia David.

Mi-a plăcut de David fiindcă seamănă cumva cu mine. E un tip căruia îi e ruşine şi să vorbească cu fata de care e îndrăgostit până peste cap. David era o fire tăcută şi domoală. Când prietenul lui David a aflat că David o iubeşte pe nevasta lui, nu l-a deranjat; a încercat chiar să-i combine. Lui David i-a fost ruşine la început, dar i-a trecut.

Lacrimi fără rost e un poem încurcat şi n-a fost uşor să mă fac înţeles. Cine cu cine era însurat şi aşa mai departe. Cu toate că e tare încurcat, mi-a plăcut să-l scriu şi cred că scriu bine.

194 cuvinte, inclusiv titlul

Deliver me . . .

Deliver me out of this and
for the first time you look up
as a stranger, awake

from all possible harm. You are
nowhere on earth now, I know
this as a risk,

as you turn back to sleep. Deliver
me out of this place, quietly,
as you breathe,
my rise and my fall.

Mântuieşte-mă...

Mântuieşte-mă şi
mă priveşti prima dată
eşti treaz şi străin, în afara

oricărui pericol. Nu te afli
pe pământ în clipa asta, şi
ştiu că e un risc,

adormi la loc. Mântuieşte-mă
de ce e aici, pe tăcute,
aşa cum respiri, tu
înălțarea şi căderea mea.

Something...

Something that has been somewhere far away,
is still remote but we no longer desire it,
like this boy in the field, or the outer family
of stars, so we dream of each other. Fair
rocks, goodly rivers, sweet woods, and yon grassy
mountains, where shall I find peace?
The restaurant is bathed in tears, not tears,
but quiet days, O do not die, sweet boy,
they are the music of the spheres. Here,
I am holding them toward you. Your heart will melt.

Ceva...

ceva ce era undeva departe,
e încă departe de noi dar nu-l mai dorim,
de pildă băiatul pe câmp, ori mulțimea de stele
sus, acum ne visăm unul pe celălalt. Falnice
stânci, îmbelşugate râuri, dulci păduri, munți verzi
în zare, am să-mi aflu eu liniştea vreodată?
Se înneacă restaurantul în lacrimi, nu, nu lacrimi,
zile calme, O, dulcele meu, nu te stinge, uite
muzica sferelor. Ia-o tu,
s-o ai de la mine. Să-ți topească inima.

Homecoming

The person or persons unknown
Have stolen the rhyme
They have left specimens
Of their handwriting

Strelitzias also bloom
Under the varnish
Which haunts us
Like a missing button

Imagine
The boy walks his pooch
In an unearthly silence
Waiting for a sign

The first day was quiet
Your body rose among
Tiny objects, and became
A surface that shone

I who am of sound mind
And body do hereby
Wake up for no reason,
Whose are these words

Which will free us
A red biplane writes A
Across a cloud and ah
Touches the ground.

Înapoi acasă

Unul, mai mulți necunoscuți
Au furat rima
Şi au lăsat mostre
De scris

Sub luciul
Care ne bântuie
Ca un nasture lipsă
Îmbobocește pasărea paradisului

Ştii
Băiatul își plimbă cățelul
Într-o liniște nefirească
Aşteptând un semn

Prima zi a fost calmă
Îți urca trupul printre
Obiecte minuscule
Şi lucea

Eu, în deplinătatea facultăților mele mintale
Şi fizice declar că
Mă mai trezesc fără rost
Cine a spus aceste vorbe

Care ne eliberează poate
Un biplan roșu scrie litera A
Peste un nor și ah
Cade.

To persist in …

To persist in the situation to be tired of
"everything must have a point, Tom"
but these things are beyond mere words.
Static Electricity is my only friend
blue may fall apart but life

goes on. Won't somebody tell me,
where have all the good times gone? Flash.
Any form is the perspective of another form …
I love you so much I could eat you.
Yessir we do believe certain, uh, things.

A persista...

A persista în sentimentul că te-ai săturat de
‘toate au o rațiune, Tom’
când vorbele nici măcar nu ajung.
Singurul meu prieten e electricitatea statică,
se duce albastrul, dar viața

merge înainte. Unde oare
s-a dus vremea când ne era bine? Gol.
Orice formă e doar viziunea alteia...
Te iubesc aşa de tare că te-aş mânca.
Da, dom’ne, chiar cred unele – chestii.

You sing ...

You sing at extreme moments
watching your life until it is still

winding and unwinding the mystery,
when did everything change

in the second degree of sleep
the aircraft signal each other

your face is turned to the wall
and we have brought sounds toward you

you see the day from this house
like the smooth face of the blast

will you go through your life alone
to unravel the stain which falls

in sequence, my aviator companion
these volumes speak of your last gasp.

Cântăm...

Cântăm în situații extreme
până ce viața revine la normal

răsucind misterul,
când s-au schimbat toate

adormire de gradul doi
avioanele îşi fac semne

eşti cu fața la perete
ne apropiem cu sunete

vezi ziua dinăuntrul pereților aceştia
ca o furtună imaterială

ai să trăieşti singur
pierderea stigmatului

în cascadă, tovarăşul meu dei viață, pilotul meu,
scrie aici despre ultima ta suflare.

A prose poem

Underwear or toilet accessories : this was an age-long dilemma, worrying Arthur almost to extinction. All those sunny days, when Arthur felt sick with gratification. "But sex isn't the same thing as love," he used to say and the police vans went whizzing by. What a mountain of anguish arises from that small word, life!

Dark night, its dreadful margins, castrates these elves. Arthur sits reading the small print of the wallpaper. Suburban rackets vanish in a miasma of wires, clues grind to a climax. Arthur sleeps peacefully below the harvest moon.

Bold words, sire! the garage owner spits into his pump. Th'art strong and sure! All over the world small men climbed trees. The ink descends, flags scatter many ways. Is this a dream perchance to. Arise Arthur. Great morning has popped the question. Oh do not ask what is it.

The weak chimneys of Arthur's heart blew and reblew. He recollected several childhood experiences, the blonde building site. Arthur smiles at his phylogenesis. The demolition was turquoise. His future valise arrives.

Rocks and footfalls. Marcel Proust! Steam and our present selves! Arthur, come home! These calls, it is the right kind of freedom.

Poem în proză

Lenjerie ori accesorii: dilemă de când lumea, iar Arthur nu-i da nicicum de cap. Toate zilele minunate când era copleşit de plăcere. ‘Dar sexul şi dragostea sunt două lucruri diferite,’ spunea, pe când goneau sirenele poliției. Ce suferință imensă izvorăşte dintr-un cuvânt neînsemnat: viața!

Noapte neagră – ca o secure, groaza castrează spiriduşii. Arthur şade cu ochii la literele infime de pe pereți. Scandaluri suburbane se pierd într-o încâlceală de fire, încăierările se încing. Arthur doarme vegheat de luna plină de la echinox.

Îndrăznețe vorbe, Prințe! proprietarul scuipă în pompa de benzină. Ce ferm şi puternic sunteți! Peste tot în lume omuleți urcă-n copaci. Curge cerneală, zboară steaguri pretutindeni. Poate e un vis care duce la. Trezeşte-te, Arthur. Dimineața a cerut în sfârşit ce era de cerut. Oh, nu întreba ce anume.

Hornurile slăbite ale inimii lui Arthur au tras aer peste puteri. Şi-a amintit câteva lucruri din copilărie, şantierul spălăcit. Surâde la gândul filogenezei lui. Demolarea avea culoare de peruzea. Soseşte valiza viitorului lui.

Stânci şi paşi. Marcel Proust! Aburul şi noi cei de azi! Hai acasă, Arthur! Urletul după tine e şi el o eliberare.

to walk . . .

to walk away
and to stand
your hands, the sands
but the question
is asking itself

howinsasmuchas
of words and cries
a vast effigy
is moving away
to a vast effigy

of the embrace
of real things
your desire
for those words
the closed window

să mergi...

să mergi
să stai
mâinile tale, sorocul
dar ce e de cerut
se cere singur

dececumoare
în vorbe şi strigăt
efigia uriaşă
merge
către alta pe măsură

în îmbrățişarea
realului
pofta ta
de câteva vorbe anume
geamul trântit

and then…

and then they were freed . . .
and light touch of economy
will dilate these curtains
which are apparent singing
of the whole man who strides
over his own vision of land
and peels the orange until
he feels the pang of injustice
afflicting the rain that now
leaves me cold and unsettled
as the running man in sight
of the stairs where the child
considers his past and is
restless once more asking
of small creatures do you exist
as I do but they fall in
silence expecting the night
as I pass my hand over my face
and it is sufficient for the
moment to pass into a question
of gain and of loss for the
story is now a fragment that I
may walk in new freedom

iar apoi...

iar apoi au fost liberi...
pe nesimțite firea lucrurilor
umflă perdeaua
care pare să dezvăluie
de tot pe cel ce-şi calcă
uscatul în picioare
îşi curăță portocala până ce
simte pumnalul nedreptății
retezând ploaia care acum
mă răvăşeşte, mă împresoară cu frig
în vreme ce un bărbat aleargă pe dinaintea
scării pe care copilul
îşi cercetează trecutul şi
e nerăbdător şi întreabă
fiinţele mai mici ca el eşti
şi tu ca mine dar se lasă
tăcerea în aşteptarea nopții
îmi pipăi fața
clipa alunecă
în rugăminte
profit pierdere iată
povestea e un simplu fragment
dincolo de el libertatea

the hermaphrodite . . .

the hermaphrodite suffers a change : now he is alone
and the surface is wonderful,   he sits in the silence
of trains, he just reads old magazines

you have reached the desert station, and your perfect
friends are out of place; their ironies make your
heart thump

on looking into the world, your eyes got bloodshot;
the poet wears violet shades, he is dreaming of things
to come. Alas his art is dead.

the slight track of events, the last cigarette;
listen! we can obtain the world! the grief-stricken
multitudes

ah where have you gone, these words are pillars of salt
the poet sucks off the circus-boy, he alone knows his
true value; sexual practices decorate the wonderful smile
of his father. The poet dreams of bare-back riding.

there is semen on his chin : yes he is alive, too; also
there is love without end.

hermafrodit...

hermafroditul se modifică: e singur acum
totul e minunat, şade tăcut
în tren, citeşte reviste vechi

e staţia din deşert, prietenii
la cataramă sunt deplasaţi; ironiile lor fac
inima să-ţi sară din loc

te uiţi în jur şi ochii se înroşesc;
poetul poartă ochelari mov, visează ce
va să fie. Vai lui, poezia a murit.

şirul evenimentelor, nesigur, ultima ţigară;
ia auziţi! putem căpăta lumea! mulţimile
deznădăjduite

ah unde eşti, vorbele sunt stâlpi de sare
doar băiatul de la circ ştie ce poate
poetul; practici sexuale ornează surâsul seducător
al tatălui. Poetul visează că e călare fără şa.

are spermă în bărbie: da, e şi el viu; şi da,
există dragoste nesfârşită.

first axiom ...

The first axiom of this proposition is that the firppppppppppp

the the the the the the the the the

Spanish fly, my own true

tttttttttoooppppppppppppoopopopopopopopo

by the banks of the Iffey I

oooooooooooooooooooooooooh

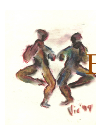
and so to bed, and so to bed, and so to bed, and so to bed

ouch

whatisthislifeiffullofcarewehavenotimeto

the supreme penalty

is is is is is

prima axiomă...

Prima axiomă a acestei propoziții este că firppppppppppp

care care care care care care care

e musca spaniolă, iubita mea

tttttttttoooppppppppppppoopopopopopopopo

de pe malul Iffey-ului!

ooooooooooooooooooooooooh

aşa că la culcare, la culcare, la culcare, la culcare, la culcare, la culcare

au

ceviațăplinădegrijicăn-ainicitimpsă

pedeapsa supremă

este este este este este

I took . . .

I took the children onto the plain, and it has begun to snow. There are some curtains and it is quiet, I think. We are building small huts out of the fresh snow and now we are sleeping in them. The orphans have noticed that a large moon is rising in the right-hand corner, and the clay melted away from our arms. The centre of the day is too bright, or too small, to be seen. I shook the glass sphere which held the miniature landscape, and watched the ash fall down through it.

am dus...

Am dus copiii pe câmp şi s-a pornit să ningă. Perdele şi linişte, cred. Ridicăm mici colibe de zăpadă proaspătă şi dormim în ele. Orfanii au remarcat că o lună uriaşă urcă în colțul din dreapta, iar lutul de pe brațe ni s-a topit. E prea multă lumină în miezul zilei, ori e miezul prea mic, nu-l putem vedea. Am scuturat sfera de sticlă cu peisaj în miniatură şi am văzut cum picură cenuşă din ea.

A love poem

How do you wring your hands
so that to go up in smoke. . .
the note divides like a note

how have you bin? Pretty good
so far at least. Anyways so
little thinks't thou poor flower

despite this sorrow as fresh
and ever-renewed as a tear
you are small and sexy I dig you

this continuing disharmony
makes for harmony, my dear,
I mean it sincerely ouch

during the song of the night
as it is broadcast to you
the complete sphere of wonder

in the boredom of a scream :
the infant twinkles his eye,
blue murder, stairway to heaven.

Poezie de dragoste

Cum îți frângi mâinile
ca să te faci fum...
nota se divide ca o notă

cum îți merG? Binişor
deocamdată. Oricum ce
ştii tu sărmană floricică

în ciuda mâhnirii mereu
nouă şi totuşi mereu alta ca o lacrimă
eşti micuță şi sexy şi-mi place de tine

aceste stridențe peste tot
aduc armonie scumpo
chiar că aduc, ah

în cântecul de noapte
difuzat pentru tine
sferă perfectă a mirării

în plictiseala unui urlet:
pruncul clipeşte,
omor albastru, scară spre rai.

The great Sun ...

The great Sun wastes its energy upon small objects
and catches me in the art of being myself,
I can relax a bit while the light rushes by
past the houses and the people in the houses.
A general English melancholy settles down
as the birds dip their beaks into the earth —
the flies have had a long life this year as well
but a hand may pass across the Sun
and I will not understand these things.

The light falls across various emotions
until they become the simple idea of myself
at the foot of a crag, for instance, enduring
the fear of death
as my breath streaks across the firmament.
Actually, the light has vanished through a gap
                    in these personifications,
the sky is changing into a map of the new order
and I am left behind in the march of events.

Marele Soare...

Marele Soare îşi iroseşte energia cu mărunţişuri
şi mă surprinde fiind eu însumi – ceea ce e o artă,
mă pot relaxa în vreme ce lumina goneşte
prin faţa caselor şi a oamenilor din ele.
Se lasă peste toate o melancolie englezească
păsările ciugulesc pământul –
muştele au avut şi ele viaţă lungă anul acesta
dar ajunge să treacă o palmă peste soare
şi nu mai văd nimic împrejur.

Cade lumina peste emoţii
până ce ele sunt doar ideea de eu însumi
la poalele piscului, să zicem, îndurând
frica de moarte
în vreme ce răsuflarea mea face dâră pe firmament.
În realitate lumina s-a scurs prin golul
personificărilor,
cerul devine o hartă a noii ordini
şi evenimentele mi-o iau toate înainte.

The little tune ...

The little tune
just about makes it,
across the water
the shadows steal away
leaving the wreck behind.

How amazing
to leave the past
as you would leave a ship,
coming out dazed
the lights on your face.

Across the water
it gets so dark
we can go no further,
now the small craft
are being carried away.

See you soon! I love you!
When this river is no longer
a metaphor for time
I will still love you!
Oh shine the torches,

Captain, we drift.
I left my notes
upon the wreck,
and the tuneless sky
is rushing above us.

Cântecelul...

Cântecelul
ajunge la liman
pe apă
fug umbrele
uitând epava în urmă.

Ce mirare
să-ți laşi trecutul ca pe un vas,
să apari uimit
de luminile ce-ți scaldă fața.

Pe apă
se întunecă tare
nu mai putem înainta,
ambarcațiunile
fug duse de vânt.

Pe curând! Te iubesc!
Şi când râul nu va mai fi
o metaforă a timpului
o să te iubesc şi atunci!
Oh luminați cu făcliile,

Căpitane, ne ia curentul,
mi-am lăsat însemnările
pe epavă,
iar cerul mut
dă năvală deasupra.

We loved . . .

We loved not yet nor quite
21 —24 E is the girl who would not
wake up W is pure joy,
it's modern, it's sexy, it's a work of
genius, sing the same song
brother this is the happiest day of.
Would you believe
as dreams eat love like sweets.

Am iubit...

Am iubit nu tocmai nu foarte
21-24 E este fata care nu voia
să se scoale W e încântare,
e modern, e sexy, e
genial, cântă şi tu
frate azi e cea mai fericită zi din.
Ce zici de asta
visele înfulecă iubirea ca pe dulciuri.

watching the process . . .

watching the process
for signs of wear
I saw words on the page
continually breaking in
unenviable rhythm

my mouth is working
but where is the food
the sky is falling
the sky is falling
but where is the ground

'each thing in its own season'
and such sophistication
is fine in green times
but in this place
where no one has a home?

the failure is
'to still the beating heart'
the same feelings
come back
and in the same words

the ideas are sufficient
for the space provided
that each line is clear :
the roof has fallen

and the light is coming in

cu ochii la desfăşurare...

cu ochii la desfăşurarre
căutând din ochii îmbătrânirea
am zărit cuvinte pe pagină
adunate mereu în
ritmuri nedorite
gura mestecă
dar unde e mâncarea
cade cerul
cade cerul
dar unde e pământul

‘toate la vremea lor’
sofisticare
bună pentru tineri
dar nu aici
unde nimeni nu are adăpost.

nimeni nu poate
‘domoli inima care bate’
revin
aceleaşi sentimente
exact în aceleaşi cuvinte

ajung ideile
pentru spaţiul pe care-l avem cu condiţia
ca fiecare vers să fie clar:
s-a prăbuşit acoperişul
năvăleşte lumina

to distinguish . . .

to distinguish
between

during the meal
little was said
as the fork rose
and fell, adieu
things that are
I bleed continually
for you it is
a twice-told tale

today and everyday
the home calleth

yr decision is
for ever and ever
a quick exit
from the green whore
alas my love
you have done, crabby
the day which flies
toward you
but this mood
will never last

when suddenly
out of the blue

the meat
walking on grass
such people pass
like flames
into each other
they laugh
in unison,
in a brown study
let me count the ways
of white, crimson
and rose carmethian

să facem deosebirea...

să facem deosebirea
dintre

n-am vorbit
în timpul mesei
pe când urca şi cobora
furculiţa, adio
realului
sângerez fără oprire
pentru tine
e o poveste neinteresantă

azi şi mereu
nicăieri nu-i mai bine ca acasă

decizia ta este
azi şi mereu
fuga
de târfa verde
vai iubire
tot aşa, nefastă
ziua ce fuge
către tine
dar nu va dura
sentimentul

brusc
pe neaştepate

carnea
se plimbă în iarbă
trec oameni
întrepătrunşi
ca flăcările
râd
la unison,
în biroul de lemn
număr felurile
de alb, sângeriu
şi roşu carmin

It was no longer . . .

It was no longer warm, the sun grew larger as if someone had entered the room. Everything is being shaken into a half-awakened life.

We brace ourselves against what we deserve, like the wind which brings snow. I think I am smiling, therefore I am smiling. Everything flies to its place which is invisible. The child has finished his story and he, too, is alone. The lamps are still burning although we left the place long ago, swamped in tears.

But the moon is out tonight, and the prince will turn into a pauper, who is his double, everything is touching everything else. Just look how the snow.

Nu mai era...

Nu mai era cald, soarele era uriaş de parcă intrase cineva în odaie. Viața e pe jumătate trează.

Înfruntăm ce merităm, vântul aducător de omăt. Cred că zâmbesc, deci chiar zâmbesc. Zboară toate la locul lor

nevăzute. Copilul şi-a terminat povestea şi a rămas şi el singur. Mai ard becurile cu toate că am plecat demult, înnecați în lacrimi.

Dar a răsărit luna iar prințul se va preschimba în cerşetor, care e cealaltă față a lui, se ating toate între ele. Priveşte cum omătul.

all these…

all these particles of knowledge
are a stick which I carry in my hand
pulled out of the vast emptiness
of a day at the sea

I looked up into the branches
and I saw nothing
except the wind
and its persistent insect

the dunes incline towards me
and the noisome truth
is the knowledge
that you will have to leave this place

the branch floating down
haunted by itself
as a body
having to change what it loves

toate aceste...

toate aceste fărâme de cunoaştere
sunt un toiag pe care-l iau cu mine
rămas din golul nesfârşit
al unei zile la mare

am ridicat ochii în frunziş
era doar
vântul
gâzele lui sâcâitoare

mă încolţesc dunele
adevărul otrăvit
înţelegerea
vei pleca în curând

ramul pluteşte singur
se bântuie pe sine
ca un trup
care trebuie să iubească altceva

love falls . . .

love falls
as brightness
moving from each to each

'sleep forever'
the boy said
who had no job

and no chance of getting one
turning on the stair
each with his own grace

one with too much passion
one had a nice face
you can see things

in whatever order
you want
and then, forgetting

this snow drifts
over my feet
a complete light

leaving me afraid
I will not turn back
along the empty ways

cade iubirea...

cade iubirea
ca lumina
alunecă între noi

‘dormi pe veci’
zise băiatul
care n-avea slujbă

nici şanse să capete de lucru
pe scară când dădea să plece
fiecare cu ce are

unul cu patimă
altul cu chip frumos
poţi decide

singur
ordinea
apoi uitarea

alunecă zăpada
peste paşi
lumina totală

rămân înspăimântat
că nu mai ştiu drumul înapoi
prin pustiu

there are so...

there are so many emotions to get through
that I dream continually of slipping backwards
while the day spins ahead of me like a kite
although its string leads precisely nowhere

or perhaps it leads back to my hand
as it makes ineffectual gestures against the sky
as though sketching out some great plot
which will encircle all of our feelings

I suppose this is a definition of madness
being detached from life and yet needing it
so that the smallest resentments can kill
and the poet drifts morosely into the evening

which never satisfies him, while sober,
but which he may choose to write 'about'.
So everything proceeds by misdirection
while all around us the laundry piles up

and there is nothing to be done
except to go on to the next task, and then the next,
receiving brickbats and letters of thanks
as if they were the most natural thing in the world

since it must be assumed that someone is watching
otherwise my behaviour would be extreme
and there would be no more time for my writing —
but then these poems will be a complete statement!

sunt atâtea...

sunt atâtea emoţii de trăit
că mereu visez să mă scufund în urmă
pe când ziua fuge-nainte ca un zmeu
deşi sfoara nu duce nicăieri

ori poate înapoi în mâna mea
degeaba fuge spre cer
zadarnic închipuie o intrigă uriaşă
în care să intre toate sentimentele

cred că nebunia înseamnă
să fii desprins de viaţă şi să nu poţi totuşi fără ea
cel mai mic resentiment ucide
iar poetul se pierde ursuz in noaptea

care nu-l atrage când nu bea
dar care poate fi folosită ca 'subiect' în scrisul lui.
Totul vine dintr-o greşeală de orientare
în jur se adună rufele murdare

nu-i nimic de făcut
decât să ne vedem de treburi pe rând
să primim criticile şi scrisorile de mulţumire
de parcă aşa e firesc să fie

e de presupus că cineva veghează
altfel aş lua-o razna
şi nu mi-ar rămâne vreme pentru scris –
dar poemele acestea sunt deja afirmaţia absolută!

the empty telephone ...

the empty telephone of yore
and my sole self to fall asleep
as a continuation perchance to
talk with bated breath to here I
am whose life has thus gone on

telefonul mort...

telefonul mort de cândva
adorm de unul singur
ca o continuare a
convorbirii poate
cu răsuflarea tăiată am
venit continuă viața

Traducere de **LIDIA VIANU**

NOTE

Purley e o localitate în Croydon, Londra.
The Diversions of Purley (*Epea Pteroenta)* e titlul unui tratat filologic scris de John Horne Tooke.

Lewis Harding (1807-1893): asociat cu biserica Romano Catolică, a însoțit pe primul episcop Catolic la Sidney, Australia. S-a apucat de fotografie în 1856.

Andrew Lanyon (n. 1947) e pictor. În 1976 a organizat o expoziție de fotografie (*The Rooks of Trelawne*).

Ronald Firbank: romancier britanic (1886-1926)

'Mintea este suflet'

Născut la Londra pe 5 octombrie 1949, Peter Ackroyd, cititor şi autor precoce (respectiv la vârsta de cinci şi nouă ani), este, după multe voci critice, cel mai însemnat şi cu certitudine cel mai prolific autor britanic contemporan. Romanele lui Ackroyd sunt un inegalabil amestec de proză, lirism, dramă, erudiție şi nostalgie. Formula lui romanescă este deocamdată unică în peisajul romanului, iar metoda lui de lucru – dimineața studii, biografii critice, iar dupăamiaza roman – va produce în curând o operă neîncăpătoare pentru o bibliotecă.

LIDIA VIANU: *Autorul Desperado ține morțiş ca lectorul să se abandoneze textului în transă. Cărțile tale fac naveta în timp, de la prezent spre secolele trecute şi înapoi, de la inteligența care le creează la alte felurite inteligențe, silindu-l pe cititor să trăiască de fapt un prezent continuu, un prezent al tuturor timpurilor, al gândirii şi sensibilității. Modul narativ este adesea întrerupt de o nevoie de abandon în fața lirismului. Deşi plin de suspans şi istorii palpitante, romanul tău este o experiență eminamente lirică. Eşti şi poet. E poezia mai importantă decât proza când scrii?*

PETER ACKROYD: Am pornit la drum ca poet şi n-am făcut altceva un număr bun de ani. S-a întâmplat că atunci când m-am oprit din scris poezie am început pe dată să scriu proză. Sunt încredințat că sensiblitatea a rămas aceeaşi dar pur şi simplu a migrat către un mijloc de expresie diferit.

LV. *Este în intenția ta să creezi un nou gen literar, un hibrid între proză, poezie şi dramă? Hibridizarea e marea descoperire a Fluxului Conştiinței, dar ea s-a manifestat fără oprelişti mai ales de la 1950 încoace. Recurgi la ea cu premeditare ori din instinct?*

PA. Nu mă preocupă foarte tare chestiunea genurilor. Aşa cum nu ne aşteptăm ca un compozitor să scrie doar simfonii ori doar opere, şi scriitorul trebuie să exploreze liber toate modurile de a scrie care există. Menționezi hibridul născut din amestecul de poezie, dramă şi proză, dar eu aş mai adăuga şi narațiunea istorică, de pildă. M-ar interesa să creez o formă care să includă ceea ce îndeobşte e denumit 'fapt' şi 'ficțiune'.

LV. *Îți creezi propriul lector, un lector părtaş, care trebuie să se dea pe mâna expertă a autorului, iar acest autor nu are linişte până ce nu ajunge la o comuniune absolută. Cât pe ce să-l aduci pe cititor la punctul unde se transformă în autor. Lectura e parte dintr-un ritual sacru, care e în fond imaginația ta. Eşti conştient de faptul că îți creezi un lector creator?*

PA. Mă bucură dacă cititorii intră în lumea pe care le-o deschid şi o recreează. Mare parte din înțelesul operei mele stă în intenția de a construi o realitate alternativă. Mai bine zis o realitate mai intensă, în care forțele sacre ale lumii sunt la fel de evidente ca şi lucrurile foarte familiare.

LV. *Ai scris cea mai izbutită biografie care există a lui T.S. Eliot, o carte care e simultan roman şi inițiere critică. Eşti, lucru rar, un critic informat şi pe înțelesul tuturor, care nu se abate savant de la claritate. Ca (umil) specialist în opera lui Eliot,*

îţi datorez tot ce ştiu despre el. Ce importanţă are critica literară pentru romancierul Peter Ackroyd?

PA. Nu mă consider critic în sensul cunoscut şi acceptat. În biografia lui Eliot am încercat să surprind individul în stilul prozei mele – oferind astfel lectorului receptiv un mijloc de a descifra natura exactă a scrierilor lui.

LV. *Cu ce începi, când te apuci de un roman? O stare de spirit, o istorie? Îţi faci un plan al intrigii?*

PA. Întotdeauna am mai întâi istoria, dar cu greu se poate face o separare între poveste şi 'starea de spirit' pe care încerc s-o induc.

LV. *Moartea e o temă obsesivă pentru sensibilitatea Desperado, de la Graham Swift (**Last Orders**) la Julian Barnes (**Flaubert's Parrot**), Doris Lessing (**The Memoirs of a Survivor**), Michael Ondaatje (**The English Patient**). Autorii Desperado sunt osteniţi de viaţă, adesea devitalizaţi. Pentru tine moartea nu e ca pentru ceilalţi, un somn, ci un dulce mister, un mod de a fi. Există o viaţă în moarte, o viaţă după moarte, viaţa şi moartea se împletesc. Îl înveţi pe lector curajul de a vedea dincolo. Lecţia lui Peter Ackroyd este trecerea hotarului, trecerea tuturor hotarelor. E acesta un mesaj premeditat, ori e doar vorba de o înclinare firească sensibilităţii tale?*

PA. Nu am un mesaj ca atare – nimic identificabil, doar ceea ce implică experienţa lecturii, care diferă desigur de la lector la lector. De pildă, nu ştiu niciodată cum se va sfârşi un roman până ce nu-l închei – totul se petrece din instinct, aproape la întâmplare, nu neapărat din voia mea.

LV. *Cum reacţionezi când lectorul interpretează textul şi găseşte în el ceva ce n-ai pus acolo cu bună ştiinţă? Îţi plac lecturile răstălmăcitoare? Încerci să le ghidezi?*

PA. Dacă lectorul înţelege taina timpului, dacă e dispus să împingă credibilul dincolo de realul imediat, dacă acest lector e dispus să treacă hotarul către spaţiul unde fiinţa şi nefiinţa sunt una şi aceeaşi, atunci nu are nici cea mai mică nevoie de călăuzirea mea.

LV. *Frazele tale sunt scurte poeme. Există elemente autobiografice în ce scrii?*

PA. E inevitabil ca romanele să aibă elemente autobiografice, din moment ce eu, omul, sunt cel ce le scrie. 'Eul' meditează inevitabil asupra propriei fiinţe. 'Eul' are înţelesuri proprii lui, pe care nu le poate ocoli. Există elemente evident autobiografice, de plasare, în *First Light*. În rest, nimic ostentativ, nimic însemnat.

LV. *Demontezi cronologia. Eşti eminamente tandru. Încerci să incluzi în text istoria toată. Eşti un filozof al istoriei, romancier ce se inspiră din dulcea taină a ceea ce nu mai e...*

PA. Poate e cam mult spus filozof al istoriei. Vreau într-adevăr să creez acest sentiment al istoriei, ori mai degrabă al timpului care trece ca o muzică. Mă interesează de asemenea aspectul determinării topografice, datorită căreia un anume

spațiu modelează ori generează tipare de activitate urmate de mai multe generații la rând. Mă învăluie prezența timpului trecut.

LV. *Eşti eminamente citabil, fiecare frază cere să fie ținută minte. Rațiunea îi e insuficientă celui care vrea să te înțeleagă. Lectorul trebuie să meargă dincolo de înțelegere. Îl înveți să lase logica şi să redescopere lirismul. Cum te situezi față de Joyce şi Woolf (care au înecat proza în poezie) pe de o parte, şi T.S. Eliot (care şi-a rezemat lirismul pe narațiune), pe de alta?*

PA. M-aş plasa mai degrabă între vizionarii Cockney, care găseau sacrul şi simbolicul în chiar locul lor de existență. Mă gândesc la Blake şi Dickens şi Turner. Dar cred că îi putem adăuga pe Woolf, Eliot şi Joyce, ca însoțitori onorifici.

LV. *Virginia Woolf a decretat că dragostea nu mai e o temă pentru roman. Cei care au pus în practică teoria ei sunt de fapt autorii Desperado. Romanul tău este o comuniune cu inexprimabilul. Ce vorbe ar exprima mai bine tema ta esențială, obsesia majoră?*

PA. Obsesia mea majoră este iubirea trecutului față de prezent şi a prezentului față de trecut.

LV. *Ai un umor fără limite. Te consideri ataşat, detaşat, ironic, prezent ori absent din text cu premeditare?*

PA. Am într-adevăr simțul umorului, nădăjduiesc, chiar dacă el se apropie oarecum de pantomimă şi teatral. Nu mă simt deloc 'detaşat' de text, nici ironic – sunt fanatic ataşat, deci extrem de implicat. Dar şi aici putem afla o sursă de umor, la urma urmei.

LV. *Scrii romane visătoare. Construieşti o narațiune* à contre coeur*, care avansează în ciuda ei înseşi, împinsă la drum de o inteligență bântuită. Când începi un roman nou, ce e mai important, mintea (inundată de ecouri din arte şi vremi) ori sufletul (asaltat de un irezistibil lirism)?*
PA. Mintea este suflet.

5 octombrie 2001

*

‘Fiecare carte e de fapt o rațiune de a fi’

Interviu acordat într-o videoconferință la Consiliul Britanic studenților Lidiei Vianu (anul 2, masterat şi doctorat) în primul **interviu tandru** (dar şi extrem de edificator) al unui romancier de obicei mut în fața oricărei întrebări, sau care oferă cel mult răspunsuri monosilabice.

STUDENT*: Majoritatea cărților Dvs sunt construite în jurul unor personalități istorice, scriitori (Dickens, Milton, Chatterton), arhitecți (Hawksmoor), filozofi (Platon). Faceți acest lucru din pasiune pentru istorie sau aveți şi alte motive?*

PETER ACKROYD: În parte din pasiune, din interes pentru istorie. E un interes vechi, de pe când eram la universitate, dar abia în ultimii ani acest interes a căpătat o direcție în sensul în care vorbeai. Alegerea personalităților n-a fost deloc arbitrară – după mine, ea e în mare parte instinctivă, intuitivă. În multe dintre cazuri – cum ar fi Dickens, Blake, Chaucer, Milton – am încercat să-mi aduc contribuția la conturarea conceptului de ‘sensibilitate londoneză’. Mă interesa scriitura care izvora din Londra, ca şi cea despre alte oraşe vechi de veacuri, caracterizată de aceleaşi preocupări, teme, imagini, puncte de interes. Alegerile mele au fost deci pe linia unei tradiții. În alte cazuri cum ar fi Nicholas Hawksmoor, de care aminteai, ori Dan Leno, am căutat ‘prezentul trecutului’ ca să zic aşa, adică modul în care istoria Londrei se prelungeşte în prezent. Aşa că, evident, alegerile mele au avut o logică, cum ziceai.

Student*: Există tipare existențiale repetabile în* ***The Great Fire of London****?*

PA: Da, sunt tipare, sunt ritmuri, sunt aglomerări de experiențe semnificative, teme legate de timp. În unele cărți am numit aceasta ‘imperativul topografic’, prin care vreau să zic că există cartiere, străzi, case care influențează în mod activ viața şi firea celor ce le locuiesc. Nu e vorba de o materie ce ar putea fi predată la şcoală ori la universitate – e o obsesie a mea. Acum câțiva ani mi s-a cerut să scriu o biografie a Londrei, o carte care tocmai acest lucru îl studia, adică forțele ce alcătuiesc prezentul londonez, forțele oraşului, pământului, temeliei Londrei, care toate au un anume efect indirect asupra locuitorilor ei – fie că e vorba de tipare de locuire, de activitate, de accidente, crime, şi aşa mai departe. Aşa că tiparele existențiale mă interesează în cel mai înalt grad.

Student*: În romanul* ***The Great Fire of London (Marele foc al Londrei)*** *se dă foc decorului ridicat pentru a filma* ***Little Dorrit*** *de Dickens. Ați fi vrut cumva să dați de înțeles că aceste tipare, ca şi trecutul din care se trag, devin la un moment dat inutile, trebuie distruse fiindcă împiedică înțelegerea?*

PA: Cred că acel incident e doar un final de roman. N-aş generaliza nimic pornind de la el. Acela a fost primul meu roman, oarecum naiv din unele puncte de vedere. Trebuie totuşi să spun că el cuprinde de fapt sământa tuturor romanelor pe care le-am scris mai târziu. E un roman despre straturile timpului, despre esența oraşului, şi chiar nu contează dacă e vorba de un construct al lui Dickens ori al meu. Sunt idei, atitudini, preocupări care au rămas cu mine până-n ziua de azi. Cât despre finalul acelui roman, n-a fost decât o împrejurare potrivită pentru final şi atât.

***Student**: Dacă ar fi să comparați literatura tradițională cu cea modernistă şi postmodernistă, ați fi pregătit să afirmați că istoria, trecutul în general, au pierdut teren ori că, din contră, sunt mai pline de înțeles decât înainte?*

PA: Mă întrebi dacă istoria pierde din importanță în peisajul postmodern?

***Student**: Exact.*

PA: Nu, nu cred. Nu mă folosesc de termeni ca modernism ori postmodernism fiindcă ei n-au înțeles pentru mine. În ce priveşte, însă, conştiința istoriei, mie mi se pare că istoria nu face decât să crească. Atunci când am scris *Hawksmoor*, s-a considerat o glumă, un artificiu că am scris un roman plasat în trecut şi prezent concomitent. În ultimii douăzeci de ani, însă, au apărut o mulțime de romane istorice cu un picior în trecut şi altul în prezent. Acum e chiar un gen în sine şi unii romancieri numai asta scriu. Acest tip de texte de alunecare între trecut şi prezent, ca să le numesc aşa, a trecut chiar de granițele romanului, iar acum găsim narațiuni istorice ori biografice care folosesc acest procedeu, confruntând transpunând trecutul în prezent. Departe de a se stinge, aş zice că e din ce în ce mai prezent în literatura engleză.

***Student**: Cum ați descoperit această tehnică? Ați pornit cumva de la teorii ale intertextualității ori ați vrut doar să vedeți cum funcționează procedeul?*

PA: Habar n-am de intertextualitate. L-am folosit fiindcă mi-a plăcut. Alegerile mele sunt toate direcții pe care am vrut să le urmez dintr-o curiozitate a mea, fără nici un fel de intenție teoretică. N-am explicații teoretice ori literare pentru ce scriu. Unica explicație e ceea ce tocmai am numit 'viziunile Londrei'. Şi acesta nu e un fenomen nou. Sigur că e şi un procedeu de a-i readuce la viață pe Milton ori Chaucer, dar nu mă simt vinovat. Asta-mi place mie să fac.

***Student**: Scrieți cu multă sensibilitate. Citesc printre rânduri un regret vag, legat nu numai de prezent ci de tot ce descrieți. Mă gândesc la **English Music**, ori **The House of Doctor Dee.** E un regret cu o cauză precisă, ori e doar o stare de fond?*

PA: Da, există acest regret, şi el nu e deloc o taină. Am scris cartea aceea într-un moment de chin sufletesc şi presupun că starea mea de spirit s-a strecurat în text, însă intenția mea a fost să reconstitui figura stranie a Doctorului Dee; de când eram student m-a interesat necromanția. A fost una din figurile pe care le am mereu în minte. Mi-am dorit să redau viață Londrei acelor vremi. În ce priveşte sensul ascuns, generat de starea mea de spirit, acela nu depinde de mine. Țelul meu conştient a fost să recreez Londra veacului al XVI-lea şi s-o pun în oglindă cu Londra veacului XX.

***Student**: Spuneați că nu scrieți cu gândul la o tehnică literară anume, că scrieți doar ce simțiți. Nu v-ați condus niciodată după nici una din tehnicile la modă?*

PA: Absolut niciodată. Teoria nu mă interesează. Cu atât mai puțin teoria literară modernă. M-ar mâhni gândul că opera mea întruchipează vreo teorie literară modernă. Nu mi-am propus aşa ceva. Cât despre actul scrisului, da, chiar aşa este: cuvintele curg aproape instinctiv din peniță, cu prea puțin efort conştient din partea mea. Când recitesc ce am scris, mi se pare adesea că nu e textul meu, nu-mi amintesc să fi scris eu acele lucruri. Vorbesc acum şi de roman şi de biografii. Am convingerea că scriu

bine abia atunci când simt acest lucru, când vorbele curg nestăvilite din vorbele dinaintea lor, de pe pagină. Eu sunt doar persoana care face reacția posibilă. Ceea ce scriu nu depinde de fapt de mine, aşa că orice aşteptare de natură teoretică, în ce mă priveşte, e zadarnică.

***Student**: Dar când vine vorba de lectură, ați prefera să nu ne preocupe tehnica literară, adică să citim doar ca să simțim textul, ori ar trebui să căutăm mecanismele, procedeele pe care le folosiți?*

PA: Asta e decizia voastră. Orice abordare e permisă, nu există legi în privința lecturii, aşa cum nici scrisul nu are legi. Dacă vă atrage detectarea unei teorii literare, căutați-o. Nu văd de ce nu ați găsi-o, în fond, chiar dacă ea nu are nimic de-a face cu intenția mea. Dacă teoria se află în narațiune, e-n ordine. Alții mă citesc doar pentru intrigă, ceea ce e la fel de bine din punctul meu de vedere. Unii caută conştiința istorică evocată... Orice lectură e bună câtă vreme sunt citit.

***Student**: Unii eroi ai Dvs, cum ar fi Nicholas Dyer, recurg la ocultism pentru a comunica cu trecutul, cu spiritul morților. E oare vorba de vreo influență literară ori sunteți pasionat de cunoaşterea de dincolo de rațiune, de logică?*

PA: Într-adevăr, cunoaşterea de taină apare în multe dintre romanele mele. Nu mă prea preocupă acest subiect în viața reală. În scris, însă, se pare că e o obsesie... Nu ştiu cum să explic acest fapt. Mă gândesc că, dacă împărțim oamenii în seculari şi religioşi, eu prefer să scriu proză religioasă, spirituală. În diverse feluri, evident. Ideea mea e să pun în lumină trecerea timpului, să-i celebrez sfințenia, ca să zicem aşa. Aşa că ai dreptate când subliniezi prezența unei cunoaşteri a morților în cărțile mele.

***Student**: Cărțile Dvs par foarte lucrate. Scrieți uşor? Înțelesul e printre rânduri, o implorare a frumosului. Vă exprimați cu mare grijă pentru frumos. Folosiți o groază de hiperbole...*

PA: Nu m-aş fi gândit să exprim ce fac în acest fel, dar cred că ai dreptate. Am început prin a scrie poezie. Am publicat câteva volume de poeme, la început nici n-am scris altceva. Au fost trei ori patru cărți de poezie înainte să fac treizeci de ani, prin urmare aspirațiile, visele, cunoaşterea poetului trebuie că mi-au influențat proza în moduri de care eu nu ştiu mai nimic. Pentru mine proza şi frumosul sunt sinonime. Da, n-am uitat nici o clipă poezia: se vede că a migrat în proză, pur şi simplu.

***Student**: Cum vedeți viitorul literaturii? Este **The Plato Papers (Documentele lui Platon)** ceea ce aşteptați cu adevărat?*

PA: Am convingerea că literatura va supraviețui. La sfârşitul veacului trecut au fost nenumărate profeții despre moartea literaturii, dispariția cărții. Cred că se-ntâmplă exact pe dos. Acum se citesc mai multe cărți, empirice majoritatea, sunt mai multe librării ca niciodată în Londra, şi mai mulți cititori ca oricând, aşa că, în ce priveşte supraviețuirea literaturii, ea mi se pare neîndoielnică.

***Student**: Ați schimba ceva în literatura contemporană ca s-o faceți mai valoroasă?*

PA: Eu unul nu prea citesc literatură nouă. Şi nu romane. Când citesc, citesc biografii, istorie... Nu pot judeca ceva ce nu cunosc. N-am mai citit un roman de zece, cincisprezece ani.

Student: *În **The Plato Papers** arătați că trecutul şi prezentul se deconstruiesc reciproc. Credeți că epocile istorice pot într-adevăr comunica?*

PA: Greu de zis. Presupun că există un dialog. Asta e teza mea în tot ce scriu: câteodată trecutul şi prezentul chiar comunică, uneori doar se înțeleg reciproc, alteori nici măcar atât. În unele cărți istoria pare poate să se sfârşească, dar după mine e vorba de dialog şi nu de deconstrucție, dacă asta vroiai să zici.

Student: *În metaficțiunile istorice, au cărțile despre trecut acces la real? La o parte de real măcar?*

PA: Nu, n-au. Dar au biografiile, studiile. Conceptul de real scapă, în acest context. N-aş afirma că biografiile mele (Dickens, More...) sunt mai reale decât romanele despre Hawksmoor ori Milton. Totul e ficțiune, limbaj, cuvinte înşelătoare, un limbaj care pur şi simplu nu poate comunica realul. Tocmai de aceea nici nu fac diferența între ficțiune şi biografie. Sunt adesea întrebat care mi se pare mai de preț şi zău dacă văd vreo deosbire între ele. E ca şi cum ai întreba un compozitor dacă-i place o anume simfonie mai mult din întreaga lui operă. Muzica e muzică, scrisul e scris, toate formele de scris sunt la fel. Aşa că pentru mine a scrie un roman e acelaşi lucru cu a scrie biografie ori studiu istoric. Avem de-a face cu aceleaşi principii şi aceleaşi efecte. Ca să răspund la întrebarea ta, realul, adevărul – ce-o mai fi însemnând el – nu prea are legătură cu scrisul.

Student: *M-a fascinat glosarul din **The Plato Papers.** Mă întreb dacă v-ați gândit să faceți din el un adevărat dicționar, ori să scrieți o carte pentru copii în care să vă jucați cu vorbele, cam ca Lewis Carroll în **Alice în țara minunilor.** M-am tot gândit de ce n-ați continuat glosarul în carte.*

PA: Fiindcă n-am mai avut ce cuvinte să folosesc. Am folosit dicționarul Oxford şi n-am mai găsit altele. Nu ştiu dacă aş vrea să fac o carte din acest procedeu, dar ar fi interesant. Sigur, numai copiii ştiu dacă le-ar place.

Student: *Când scrieți romane, ce e mai important: povestea, personajele, limbajul, îmbinarea vorbelor?*

PA: Toate sunt la fel de importante. Nu pun nici intriga, nici eroii pe primul plan. Pe primul loc – dacă există aşa ceva—e limbajul, felul cum scriu, ce iese. Limbajul creează şi eroii şi intriga. Sună stupid, însă cu multe din cărțile mele habar n-aveam ce va urma până ce nu-mi spuneau cuvintele încotro mă îndrept. Sigur că uneori schițezi elementele importante ale intrigii, ca un fel de viziune mentală, dar înşiruirea capitolelor, narațiunea, e invaraibil determinată de expresie şi câteodată perosnajele se ivesc dintr-o greşeală, când nici nu le aşteptai, o întorsătură de frază, o descriere – şi gata, personajul prinde viață, intră-n poveste, chiar o schimbă. Totul se trage din actul concret de a aşterne vorbe pe hârtie. Cum am mai zis, scrisul e scris iar experiența scrisului este esențială în crearea oricărui fel de carte, roman ori altceva.

***Student**: Dacă vă schițați uneori intriga în minte, vi s-a întâmplat vreodată să ajungeți unde nici nu v-ați fi așteptat la început?*

PA: Mai tot timpul. Nu în biografii, unde, evident, persnajul a existat şi nu te poți juca prea mult cu datele lui. Dar în roman, schimbă un cuvânt, un erou, un peisaj şi povestea e alta, ajungi unde nici nu gândeai.

***Student**: Dacă vorbele curg după legile lor, aş vrea să vă întreb, în **Hawksmoor**, nu v-a fost greu să scrieți în limba secolului al XVIII-lea?*

PA: După o perioadă de ucenicie, nu. M-am aşezat în sala de lectură de la British Library, care se afla pe vremea aceea în British Museum şi am citit tot ce-am găsit din perioada aceea, cam între 1710-1720, dacă nu mă înşel. Nu conta ce fel de carte e, un tratat despre ciuperci, o carte despre haine, descântece... Trebuia să absorb şi să storc de sensuri modul de exprimare, vocabularul, ritmurile vorbirii, tonul. Trebuia să o fac până ce ajungeam să scriu în limba secolului XVIII la fel de curgător cum scriu în limba secolului XX. După câteva luni mi-a ieşit, şi, ca de atâtea ori, după aceea limbajul a creat realitatea. Mi se pare mai indicat să introduc cititorul în istorie, nu să încep, ca alte romane istorice, cu îmbrăcăminte, clădiri, etc... Încep cu limba şi, recreând limba, recreez perioada cu mai multă autenticitate. Cititorul e absorbit de text în cu totul alt mod decât se întâmplă în proza istorică. Şi aici e acelaşi fenomen de care vorbeam: întâi vine limbajul şi el duce greul, face lumea.

***Student**: Există în romanele Dvs şi alte simboluri, în afară de Londra, la care țineți?*

PA: Ştiu eu dacă aş zice că Londra e un simbol? E peisajul prozei mele. Dar simboluri, nu, nu cred că am folosit. Fiecare carte are o dâră de imagini care sunt numai ale ei. Nu pot pune un nume. Nu m-am gândit la simboluri, dar de ce nu, dacă le găseşte cineva? Eu unul nu le-aş vedea nici dacă mi le-ar pune cineva pe masă.

***Student**: Aveți un mesaj anume pe care ați vrea să ni-l transmiteți?*

PA: Nu. Doar o stare de spirit, o aspirație, o sensibilitate specială pentru trecut. Nu e corect să impui un mesaj. Ar fi aproape sigur prost înțeles şi nu văd ce rost ar avea. Ce poate face scriitorul decât să trezească conştiințe, să le ajute să simtă concret cât de multe forțe există în jur, să-i sensibilizeze pe cititori la ideea de trecut (al țării lor, al locului unde trăiesc), să-i convingă de morala trecutului, de imanența acestuia?

***Student**: Are adevărul vreo legătură cu liberul arbitru? Unii filozofi susțin că adevărul nu există, totul e interpretare, aşa că dacă eu văd o tablă neagră şi altul o vede verde, e dreptul fiecăruia. Aşa vi se pare?*

PA: Cred că da. Totul e interpretabil, toate există pentru a fi interpretate, şi, după cum ziceam, nu există un adevăr ca atare, ci un şir de interpretări, unele mai convingătoare decât altele. Uite, de pildă, biografiile. Sunt atâtea peste tot... Tocmai am scris o biografie a lui Shakespeare. Şi mai există cel puțin încă două mii. Ce puteam să descopăr eu nou? Scriitura contează. Singurele biografii care durează sunt acelea care au fost bine scrise. Înainte de adevăr contează cât de bine scrii. Cu cât e mai bine scrisă o carte, cu atât are mai multe şanse să dăinuie. Deci, da, chiar sunt de acord: înainte de toate vine interpretarea.

Student: *Vorbeați de continuitatea trecutului. Citind Hawksmoor am avut sentimentul că nu pot prinde acest trecut, şi chiar Dvs încheiați romanul spunând, 'Sunt iar copil, cerşind în pragul eternității.' Nu vi se pare acest final o frustrare izvorâtă dintr-o neputință?*

PA: Da, aşa e. Nu m-am gândit până acum la asta, şi chiar ai dreptate. E un mod de a mărturisi că nu putem plonja definitiv din trecut în prezent ori invers. E nereuşita alchimistului care nu poate să facă aur. Dar esențialul în alchimie nu e să faci aur, ci să tot încerci la nesfârşit şi cred că asta vreau eu să spun.

Student: *V-ați identificat vreodată cu vreun personaj ori scrieți detaşat?*

PA: Nu m-am identificat niciodată cu nici unul din personajele mele, poate mai ales fiindcă sunt prea multe şi dacă m-aş identifica cu toate aş înnebuni, presupun. Nu, nu mă identific cu eroii, nici în romane, nici în biografii. Mai sunt uneori întrebat pe cine prefer dintre eroii mei. Şi, drept să spun, pe nici unul. Nu țin să mă ataşez de ei, vreau doar să-i înțeleg. Când îi înțeleg, pot comunica cititorului adevărul lor. Sentimentele mele proprii chiar nu contează.

Student: *Sunteți idealist?*

PA: Păi... Ce altceva? Materialist? Nu cred că sunt materialist, aşa că... Habar n-am.

Student: *Dacă sunteți, înseamnă asta pentru Dvs că dați la o parte din romane tot ce e obscen şi reprobabil?*

PA: Nu în mod conştient. Cum am mai spus, e o chestiune de moment, ține de frază. N-aş omite nimic deliberat, fiindcă nu există legi, faci ce vrei cu forma narativă.

Student: *Cum ați descrie o carte bine scrisă?*

PA: O carte bine scrisă mă încarcă, îmi dă viață şi entuziasm. O carte bine scrisă ar trebui să fie aproape impecabilă, nu trebuie să poți identifica şmecheriile care au fost folosite tocmai ca să te atragă. O carte bine scrisă are nevoie de energie, însuflețire, emoție. Trebuie să nu te mai poți desprinde de ea. E ca la oameni. Când zic că cineva, Newton de pildă, e un geniu, el are o calitate în comun cu celelalte genii, şi anume energia. Dacă ar fi să indic un echivalent al ei pentru cărți, aş zice că e energia scrisului, energia limbii.

Student: *Spuneați mai devreme că pentru a scrie în limba veacului al XVIII-lea v-au trebuit câteva luni de pregătire. Care credeți că e perioada de pregătire pentru o carte bine scrisă? Trebuie să fie lungă ori poate ea chiar să lipsească?*

PA: Da, bună întrebare. Depinde de carte. Unele cărți cer multă muncă. Aşa ca de pildă biografia lui Shakespeare, despre care v-am vorbit. Sau viața lui Dickens. Şi pentru romane e nevoie de pregătire. Pentru *Hawksmoor* am avut mult de pregătit. Romanele care se petrec total ori parțial în trecut cer multă muncă, lecturi din perioada respectivă (ca să stăpâneşti limba corect). Alte cărți țâşnesc din peniță fără nici o pregătire de nici un fel. O astfel de carte a fost *The Plato Papers*. *Dan Leno* la

fel. M-am aşezat pe scris şi când am terminat au fost gata. Când, însă, cărţile au un miez istoric mai important, trebuie să te cufunzi în cultura de atunci înainte să te apuci de lucru.

Student*: Când vă cufundaţi într-o altă vreme, despre care urmează să scrieţi, o faceţi fiindcă vreţi Dvs s-o cunoaşteţi ori fiindcă v-ar place să trăiţi în ea şi s-o descrieţi din această perspectivă?*

PA: Vreau s-o înţeleg, sigur că da, şi aceasta e una din marile plăceri ale scrisului pentru mine: efortul de a înţelege alte vremuri, mai intâi pentru informaţie, pentru mintea mea. Nevoia de a înţelege mereu altă perioadă e imperioasă în ce mă priveşte, şi vreau să şi trăiesc în ea (sigur, nu la propriu, că nu se poate), s-o locuiesc. E la fel de important să mă mişc în ea, ca un fel de turism virtual. Esenţialul rămâne totuşi nevoia de a înţelege. Există atâtea locuri din viaţă şi istorie despre care n-am idee deloc şi pe care am încercat pe cât m-am priceput să le pricep...

Student*: Aţi recurs vreodată la scris fiindcă aţi vrut să evadaţi din real, din viaţa Dvs ori din viaţa contemporană în general?*

PA: Nu mi s-a întâmplat. E drept că mi-e absolut imposibil să scriu despre viaţa de azi. Nu pot afla motivul. Poate altcineva o să-şi dea cândva seama. Pot descrie alte culturi, alte civilizaţii, dar nu-mi pot recrea propria mea lume. E o traumă cumplită, şi nu pot s-o îndepărtez orice aş face. Nu pot să scriu un roman plasat în anul 2006 şi basta. Unii dintre voi poate vor găsi o explicaţie, o fi existând vreo teorie literară... Cert este că nu pot să scriu ca lumea decât dacă între mine şi epoca descrisă sunt cel puţin 40-50-60 de ani.

Student*: Deci vă distanţaţi?*

PA: Nu înţeleg deloc de ce. Scriitori mult mai mari ca mine au avut aceeaşi problemă. Shakespeare, de pildă, n-a putut să scrie despre secolul lui. Nu mă compar cu Shakespeare, dar a avut şi el acelaşi defect că nu era în largul lui decât când scria despre alte vremuri şi alte locuri. Nu este, deci, o problemă neobişnuită dar e în mod cert o problemă.

Student*: Să fie, oare, din cauză că nu vă puteţi identifica cu personajele Dvs? Poate că, scriind despre anul 2006, ar trebui să vă identificaţi până la urmă cu personajul şi epoca?*

PA: Da, ar putea fi acesta unul dintre motive, fără îndoială. Nu-mi place deloc să mă autoanalizez. Nu am conştiinţa eului meu şi evident că ar trebui să mă suprapun eu cu mine dacă aş scrie la prezent, lucru pe care nu sunt dispus să-l fac. Trebuie să fie vorba de o traumă psihică, ceva ce mă împiedică să mă înţeleg pe mine însumi. Din moment ce nu mă pot confrunta eu cu mine, nu mă pot confrunta nici cu prezentul meu. E şi asta o explicaţie.

Student*: Nu ar putea literatura pe care o scrieţi să acţioneze ca o punte?*

PA: Ba chiar este ca un pod pe care merg şi merg, şi la capătul căruia mă simt mai în siguranţă. Dar dizlocarea rămâne. Au simţit şi alţii acest lucru când m-au citit, aşa că trebuie să existe o explicaţie mai clară.

Student*: Ştiu că autorii de azi detestă să fie etichetaţi ori grupaţi într-un curent. Ce credeţi, totuşi, depre postmodernism?*

PA: Am mai spus, habar n-am ce-i cu el. Nu folosesc cuvântul, nu-mi este necesar. Presupun că, eu scriind în prezent, termenul se aplică şi la mine prin forţa lucrurilor, teoretic cel puţin, dar n-are nici o legătură cu viaţa şi nici cu scrisul meu.

Student*: Consideraţi că etichetarea unui autor ca modernist, realist ori altceva orientează atitudinea lectorului faţă de opera pe care o citeşte?*

PA: Mă tem că da, iar în cazul meu acest lucru nu mi se pare de dorit, dar există autori pentru care etichetarea e o binefacere, fiindcă altfel ei nu pot fi înţeleşi. Sunt avantaje şi dezavantaje. Tare-aş vrea să se inventeze termeni cu o mai mare subtilitate.

Student*: Ce literatură vă place, dacă cea contemporană n-o citiţi?*

PA: Ce-mi place mie acum e literatura pe care o citesc de nevoie, pentru următoarea carte, ceea ce sună excesiv de profesionist, dar ce să fac, nu mai citesc decât cu creionul în mână ca să notez pe margine tot ce am nevoie să ştiu. Nu mai citesc de plăcere. Nu mai am vreme. Dacă lucrez la cinci-şase proiecte simultan, am nevoie de multe lecturi şi, evident, timpul trece cu cărţile pe care le citesc de nevoie.

Student*: Ce proiecte aveţi?*

PA: Să mă gândesc... Tocmai mi-a apărut în Anglia o scurtă biografie a lui Isaac Newton. După ea va ieşi un roman în septembrie, *The Fall of Troy*, care n-are nici o legătură cu Troia antică, ci cu descoperitorul Troiei din secolul XIX. În anii următori o biografie a Tamisei, cam de mărimea biografiei Londrei, iar apoi o biografie a lui Edgar Allan Poe şi încă un roman. Lucrez pe trei ani de acum înainte.

Student*: Nu vă e dor de vremea când citeaţi doar de dragul lecturii?*

PA: Mi-aduc aminte de ea.

Student*: Dar nu vă e dor de ea?*

PA: Nu tocmai. Cu cât îmbătrânesc sunt mai adunat, mai implicat în ce scriu. Când o să ies la pensie o să revin probabil la lectura de plăcere, o să citesc ce apuc, dar mai sunt câţiva ani până atunci...

Student*: Cum vă alegeţi subiectele?*

PA: Mai degrabă mă aleg ele pe mine. Uneori îmi dă cineva o idee, cum a fost ideea de a scrie biografia Tamisei, care a venit de la editorul meu. Alteori, cum ar fi Newton şi Poe, e câte o veche obsesie de-a mea, şi atunci cartea vine de la sine. Se-ntâmplă cu

câte un roman să iau tocul şi să mă pun pe scris fără nici un plan. Fiecare carte se naşte altfel, fiecare carte e de fapt o raţiune de a fi.

Student*: Lectura visătoare nu v-ar conduce spre mai multe simboluri decât lectura tehnicistă?*

PA: Nu-mi dau seama. Obiceiul de a citi cu creionul în mână nu mă va părăsi uşor.

Student*: Mă gândeam că lectura tehnicistă ar trebui să vă descurajeze, să vă ascundă simbolurile pe care orice cititor le caută...*

PA: Acum am înţeles. Sigur, ai dreptate, probabil că ea mă apără, atunci când intru în spiritul cărţii, să nu mă trezesc transportat în altă parte. Da, chiar aşa şi este. Mi-aduc aminte, când eram tânăr, citeam romane de Thomas Hardy ori George Eliot, intram în lumea lor şi eram fericit. Acum caut folosirea dialectului. Caut doar chestiunile tehnice.

Student*: Care e rolul imaginaţiei dacă în* ***The Plato Papers*** *descrieţi resurse de imaginaţie uriaşe şi totuşi cartea nu duce nicăieri?*

PA: N-am nici un răspuns la întrebarea ta. Nici nu prea ştiu eu ce e imaginaţia. Niciodată n-am înţeles prea bine.

Student*: Din experienţa Dvs, care cărţi plac mai mult cititorului, cele mai îndelung pregătite ori cele în care spiritul creator şi sensibilitatea autorului primează?*

PA: Nu e nici o diferenţă. Din câte-mi dau eu seama, nu interesează pe nimeni atunci când te citeşte dacă sau cât te pregăteşti. Nu contează decât să le placă ce scrii. Ce le pasă lor că ai lucrat zece ani ori zece luni?

Student*: Există vreuna din cărţile Dvs care vă place mai mult decât celelalte, ori una care vi se pare nereuşită?*

PA: Da, sunt multe nereuşite. Mai toate... Singura carte a mea care-mi place e cea pe care sunt în curs de a o scrie. Celelalte... Văd atâtea defecte, greşeli, stângăcii, că nici nu le pot reciti niciodată. Nu recitesc ce am scris decât cu un scop foarte precis. Nu mă atrag, e ca şi cum mi-aş înfrunta toate eşecurile. Mai bine le ţin ferecate odată ce le-am terminat.

Student*: Ce vreţi să spuneţi prin 'eşec'? De ce eşec?*

PA: Dacă o să le citesc, o să-ţi pot explica. Ştiu instinctiv că există în toate ceva, o inflexiune greşită... Nu ştiu nici eu, din moment ce nu le-am examinat niciodată. Să mă gândesc – nu, nu-mi dau seama, nu le mai ştiu, dar sunt sigur, sunt eşecuri peste tot.

Student*: Să presupunem că vă recitiţi totuşi un roman şi descoperiţi că n-aţi exploatat subiectul suficient, n-aţi demonstrat ce aţi fi vrut, pe scurt că l-aţi fi putut face mult mai bine. V-aţi apuca să scrieţi altul, cu acelaşi subiect, ştiind că ar putea ieşi o cu totul altă carte?*

PA: N-aş crede. Ar fi hazos să rescrii un roman, acelaşi roman pe care tocmai l-ai scris. La asta încă nu mă gândisem. Nu e o idee rea, însă ar exista unele probleme, ca de pildă faptul că editorul n-ar fi de acord să scriu de două ori aceeaşi carte, dar asta nu contează. În realitate n-ar prea merge. Mai întâi că omul se schimbă, iar cel care a scris ultimul meu roman nu mai e deloc omul care a scris *The Great Fire of London*. Te perfecționezi – în cel mai bun caz – şi te simți într-o lungă călătorie, ajungi mereu mai departe cu fiecare carte nouă, aşa că ce rost ar mai avea să te întorci la tine însuți atunci când te-ai lăsat în urmă?

9 mai 2006